GENEL-İŞ

EMEK

TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

15 AĞUSTOS-1 EYLÜL 1980 — SAYI:367-368

GREVLER YAYGINLAŞIYOR

● İşçi sınıfı patronların sömürü ve zulmüne grevle cevap veriyor

● 100 bin işçinin grevi ertelendi

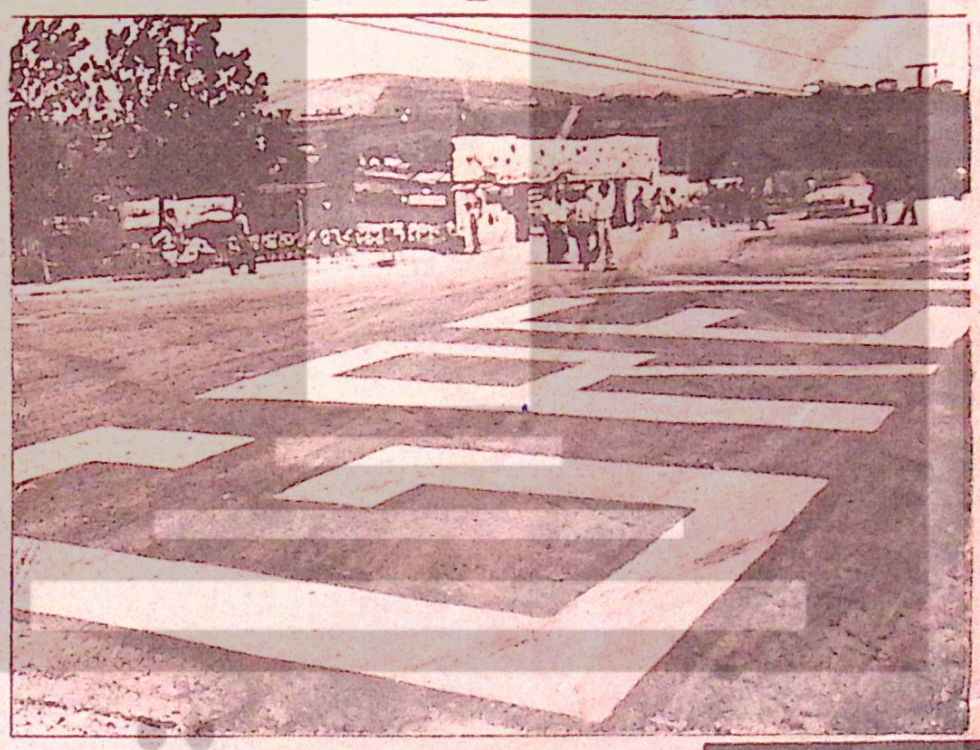

● 70 bin işçi grevde

●

● 400 bin işçi sözleşme görüşmelerinin sonucunu bekliyor.

1980 yılı işçi sınıfımızın kitle hareketleri bakımından özel bir yıl oldu. Grev uygulamaları olağanüstü bir yaygınlık kazandı. İş uyuşmazlıkları hemen hemen tüm işkollarında geçen yıllardakilerle kıyaslanmayacak bir düzeye çıktı. Bugün yaklaşık 70 bin işçi grev çadırlarında nöbet tutuyor. Pek çok işyerinin kapısında grev çadırları kurulu. Metalurji, Tekstil, cam, madencilik, genel hizmetler, otelcilik, bankacılık, toprak sanayii, gıda sanayii, petro-kimya gibi temel işkollarında kararlı ve coşkulu "grev gözcüleri", iş, ekmek ve özgürlük mücadelesi veriyor. Ayrıca 100 bine yakın işçi, Bakanlar Kurulu'nun haksız gerekçelerle verdiği erteleme kararlarının süresinin dolmasını bekliyor. Özellikle kamu işyerinde çalışan 400 bin işçi ise aylardır sürüncemede bırakılan toplu sözleşme görüşmelerinin sonucunu gözlüyor.

GREVLERİN NEDENİ HAYAT PAHALILIĞI VE PATRONLARIN UZLAŞMAZ TUTUMUDUR.

Bu tablo kuşkusuz bir raslantı değil. Hele hele bazı sermaye temsilcilerinin iddia ettikleri gibi "salt ideolojik" nedenlere de dayanmıyor. İşçiler laf olsun diye greve çıkmadı. Bugünkü grevler, egemen sınıfların bizleri mahkum etmek istedikleri açlık ve sefalete karşı, yığınsal direnişimizin bir parçası. Hayat pahalılığı ve işten çıkarmalar karşısında biz sınıfsal gücümüzü ortaya koyuyor ve haklarımızı arıyoruz. Gerici çevrelerin ve boyalı basının yaptığı yaygaraya rağmen işçilerin bugünkü ücret düzeyi son derece düşüktür. Çoğu işyerlerinde işçiler, 3200 liralık asgari ücretle esir edilmiş durumdadır. Ulusal gelirden en büyük payı alan, ürettiğimiz değerleri gaspeden holdingler, karın tokluğuna işçi çalıştırıyor. Halit Narinler, Sabancılar, Koçlar, Eczacıbaşılar Kocatopçular işçi ailelerinin yaşam düzeylerini görmezlikten geliyor. Demirel Hükümeti de açıktan açığa tekellerin yanında saf tutuyor. Eski MESS patronu Turgut ÖZAL işçilere gözdağı, patronlara cesaret veriyor. Tekellerle Hükümet elele vermiş, işçileri yenmeye çalışıyor.

HÜKÜMET İŞÇİLERE AÇLIĞI DAYATIYOR

Başbakanlıkta "Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu" adıyla bir kurul oluşturuldu. Toplu sözleşmelerde uyulacak ilkeleri saptayan bu kurul, işverenlere bir yazı göndererek Hükümetin bu konudaki kararlarını iletti. Ve bu ilkelere mutlaka uyulmasını istedi. Hükümetin getirdiği ilkeler şunlardır:

Yapılacak toplu sözleşmelerde;

- Ek malî yükümlülükler getiren yeni kalemlere yer verilmeyecek.
- Kıdem tazminatları artırılmayacak, yeni işe alınan işçilere en çok 30 günlük kıdem tazminatı ödenecek.
- İşçiler yönetime katılmayacak, daha önceki sözleşmelerde böyle bir madde varsa çıkarılacak,
- Haftalık çalışma saatleri indirilmeyecek; yıllık ücretli izinler arttırılmayacak.

Arkı 15. Sayfada

YORUM

GREV HAKKIMIZI ÇİĞNETMEYELİM

Yoksul halkımızın ödediği vergilerle yaşayan TRT, Demirel'in özel propoganda üssü haline geldi. Başbakan'ın ağzından dökülen her söz, dinleyenleri bıktırırcasına, alelacele kamuoyuna iletiliyor. Hani neredeyse Demirel'in özel yaşantısı filme alınacak ve gün boyu halka zorla seyrettirilecek TRT hiçbir devirde böylesine partizan olmamış, olaylar böylesine pervasızca çarpıtılmamıştı. Haber bültenlerinin TRT'de görevli Devlet memurlarınca değil de, AP Genel Merkezince hazırlandığı ve yayına sokulduğu izlenimi giderek yaygınlaşıyor.

Televizyonu sinir küpü olmadan seyredecek kadar sabırlı yurttaşlar, Demirel'in artık çürümüş olması gereken bir amerikan cikleti gibi ağzında çiğneyip durduğu şu sözünü mutlaka hatırlayacakdır. Başbakan hemen her konuşmasında, gerdan kırarak ve çok büyük bir laf söylüyormuş gibi kasılarak şöyle der: **"Biz kendimiz için var değiliz. Biz Türkiye için varız. Büyük Türk Milleti için varız."**

Gerçi Demirel'i ve partisini yakından tanıyan halkımız, bu sözlere artık pek kanmıyor. Yüzlerce defa duyduğu bu konuşmaları hep tenzilatla dinliyor. Çünkü, "Vatan, Millet" edebiyatının ülkemizi getirdiği bugünkü felaketi herkes yaşıyor ve aklı başında herkes bu durumun baş siyasi sorumlusunun 15 yılda 12 yıl iktidarda kalan Adalet Partisi olduğunu biliyor. Hele Azınlıkçı Demirel İktidarının, son 10 aylık macerası, yukardaki sözlerin tam bir kuyruklu yalan olduğunu kör gözlere bile gösterdi.

Demirel zihniyetinin ve Demirel yönetiminin Türkiye ile, "Türk Milleti" ile, halkımız ile bir ilgisi ve ilişkisi yoktur. O, sadece ve sadece tekelci patronlar için, mutlu azınlık için, kanımızı emen, ülkemizi ateşe atan soyguncular çetesi için vardır. Demirel'in ve etrafında dönüp dolaşan Bakan Beylerin imzaladıkları her yazı, mühür bastıkları her kararname, halkın değil bir avuç sömürücünün çıkarlarını gözetmektedir. Onlar "Ulusun" değil, azgın sömürü ve soygun peşindeki işbirlikçi, zalim ve asalak bir sınıfın hizmetindedirler. Bu yargımızı doğrulamak için binlerce kanıt bulmak mümkündür. Nitekim Demirel iktidarı kurulduğu günden beri, zam yapmak, paramızın değerini düşürmek, işçileri işten atmak, memurları sürgün etmek, tekelci sermayeyi her bakımdan korumak ve güçlendirmek, ülkeyi ikili anlaşmalarla Amerika'ya ve NATO'ya ipotek etmek, halkımızı ağır dış borç altına sokmak, Anayasayı çiğnemek, ücretleri dondurmak, işçinin kazanılmış ücret ve tazminat hakkını gasbetmek, köylüye sattığı ürünün parasını ödememek, Devlet terörünü azgınlaştırmak, anarşiyi kızıştırmak.. gibi uğursuz işler dışında olumlu hiçbir şey yapmamıştır.

Azınlıkçı Demirel İktidarının işçi sınıfımıza yönelttiği zehirli oklardan biri de grev ertelemeleridir. Hükümet göreve başladığından bu yana 70'i aşkın grev erteleme kararı almıştır. Son 8 ay içinde ertelenen grev sayısı 68'dir. EMEK'in iç sayfalarında bu konuda ayrıntılı bilgi verilmektedir.

Arkı 11. Sayfada

ÖRGÜN

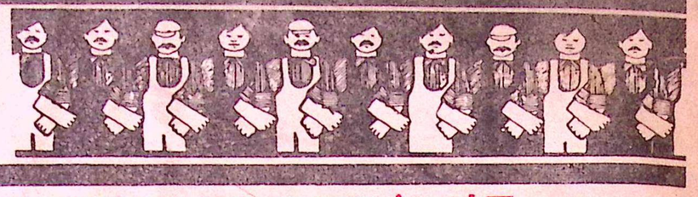

İZMİRVE ELBİSTAN GREVLERİMİZ İKİNCİ KEZ ERTELENDİ

İzmir ve Elbistan Belediyelerinde sendikamız üyesi işçilerin başlattıkları grevler, Bakanlar Kurulu tarafından ikinci kez ertelendi. Bakanlar Kurulu, Diyarbakır grevimizi de 30 gün süreyle erteledi.

Grev ertelemelerivle işçilerin en doğal ve yasal hakkı olan grevleri engellemeve çalışan bugünkü hükümet, bu tutumuvla anavasavı da ciğneverek, işçileri angarvava zorlamaktadır.

İzmir Belediyesi ve ESHOT Genel Müdürlüğünde 5 bin yüz üvemizin katılımıvla 17 Haziran günü başlavan grev, 4 Temmuz 1980 günü Bakanlar Kurulu tarafından bir av ertelenmişti.

Yürürlükte bulunan toplu sözleşmenin 13 maddesinin işveren tarafından ihlali üzerine başlavan İzmir grevimiz sağlık nedeniyle ertelenmişti.

Elbistan grevimiz ise, 26 Evlül 1978 tarihinde başlamıştı 78 üvemizin katıldığı ve 640 gün boyunca süren Elbistan genel hizmetler işçilerinin, sendikamız örgütlülüğü altında verdikleri kararlı ve bilinçli mücadele de, İzmir grevle avnı zamanda 4 Temmuz 1980 tarihinde ertelenmişti.

Her iki grevimizin de bir avlık erteleme süreleri dolduğu gün, Bakanlar Kurulu, ikinci bir kararnameyle İzmir ve Elbistan grevlerimizi iki av süreyle erteledi. 4 Ağustos 1980 günü başlavan 90 günlük ikinci erteleme 4 Ekim günü dolacak. İzmir ve Elbistan Belediyelerinde çalışan vigit Genel-İş üyeleri haklarını almakta kararlılar. Erteleme bitene dek hakları ödenmezse tekrar grev alanlarına çıkacaklar. Türkiye işçi sınıfının Genel-İş'te örgütlü 150 bin kisilik genel hizmetler işçilerinin omuzbaslarında olduklarını bilerek.

Divarbakır grevimiz de 9.8.1980 günü ertelendi. Bakanlar Kurulunun aldığı 30 günlük erteleme kararı üzerine 832 üvemizin baslattıkları grev kaldırıldı. Divarbakır Belediyesi işçileri sendikamız üyesi tüm genel hizmetler işçileri gibi her türlü engellemenin sömürüvü sınırlandırmak için verdikleri haklı mücadeleyi durduramayacağını biliyorlar.

Merkez Yönetim Kurulumuz Toplanıyor

Sendikamızın Merkez Yönetim Kurulu 25-26 Evlül 1980 tarihleri arasında toplanacaktır. Ören Eğitim ve Dinlenme tesislerimizde vapılacak olağan toplantıda, Merkez Yönetim Kurulunun gündemindeki maddeler görüsülecektir.

NİZİP BELEDİYESİNDE DİRENDİK HAKLARIMIZI ALDIK

Nizip Belediyesinde çalışan sendikamız üyesi işçiler, bir haftalık direnişleri sonucu haklarını aldılar.

Nizip Belediyesinde çalışan 350 Genel-İş üvesi sınıf kardesimiz 2 avdır maaslarını ve 1 ikramiyelerini alamıyorlardı. İşverenle sürdürülen girişimler sonuç vermeyince, Nizip Belediyesi emekçileri, 8 Ağustos 1980 günü direnise çıktılar. 15 Ağustos'a dek süren yasal ve haklı eylem sonucunda 350 üvemiz birikmiş haklarını tümüyle alarak direnisi kaldırdılar. Nizip'de birikmis cöpler toplandı, hizmet üretimi eskisi gibi sürdürülmeve baslandı.

TEŞEKKÜR

Genel Sekreterimiz Ertan Andaş'ın, aramızdan ayrılması üzerine, gerek telefon ve telgrafla gerekse Genel Merkezimize gelerek acımızı paylaşan, cenaze törenine katılan TİP, TSİP ve CHP ile başta PSI olmak üzere, yabancı kardeş sendikalara, üst örgütümüz DİSK'in yönetim organlarına ve DİSK'e bağlı; ASİS, Aster-İş, Basın-İş, Baysen, Banksen, Dev. Maden-Sen, D. Sağlık-İş, D. Yapı-İş, Deri-İş, Fındık-İş, Gıda-İş, Hürcam-İş, Keramik-İş, Lastik-İş, Limter-İş, Maden-İş, Nakliyat-İş, Oleyis, Sine-Sen, Sosyal-İş, Petkim-İş, Taper-İş, T.İ.S. Tekges-İş, Tekstil, Tümka-İş, Yeni Haber-İş ve Yeraltı Maden-İş'e, Türk-İş Genel Başkanlığına ve mesaj ileten Türk İş'e bağlı sendikalara, demokratik kitle örgütlerine, Belediye Başkanlarına, milletvekilleri öğretim görevlilerine ve tüm işçi sınıfı dostlarına teşekkür ederiz.

TEKİN ULUERKAN'I İŞ CİNAYETİNDE YİTİRDİK.

Sendikamızın İstanbul Sular Sübesi üvesi Tekin Uluerkan, Sular İdaresi işyerinde çalışırken bir iş cinavetine kurban gitti. Yasamını yitiren sendikamız üvesi Tekin Uluerkan'a rahmet, vakınlarına ve işçi sınıfımıza bassağlığı dileriz.

İş cinayetleri son bulmalıdır.

TEMSİLCİ ARKADAŞ
GENEL-İŞ EMEK'İ
ZAMANINDA
SİZLERİNLE
BULUŞMAK
İÇİN BÜRENİZDEN

İzmit ve Sefaköy'de iki başarılı sözleşme imzaladık

Sendikamızın toplu sözleşme çalışmaları sürüyor. Son olarak, İzmit ve Sefaköy'de iki başarılı sözleşme daha imzaladık. İzmit sözleşmemiz, işyeri düzeyindeydi ve 28 Evlül 1980 tarihinde imzalandı. Yeni haklar elde ettiğimiz sözleşme, İzmit Belediyesinde çalışan 425 üvemizi kapsıyordu.

Sefaköy Belediyesinde imzalanan sözleşme ise 300 üvemiz adına imzalandı. Sözleşme, 1-3-1980 ile 28.2.1982 tarihleri arasında yürürlükte kalacak. Sözleşme 19.8.1980 tarihinde imzalandı. Şubemizin, konuya ilişkin yaptığı açıklamada, toplu sözleşme çalışmasının özenle ve sınıf-kitle sendikacılığı ilkelerine uygun yürütüldüğü belirtilerek, sözleşmedeki tüm hakların ilkgünden itibaren yasama geçirilmesi ve sözleşmenin ihlaline olanak verilmemesi için çalışılacağı vurgulanıyordu.

ÖRGÜN

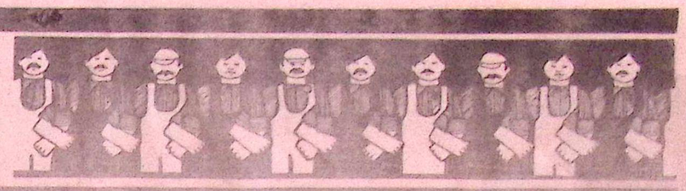

ANTALYA ŞUBEMİZİN GENEL KURULU YAPILDI.

Antalya Şubemizin 7. Olağan Genel Kurulu 24 Ağustos günü yapıldı. Genel Kurul sonucunda, Fehmi Üstündağ, Şube Başkanlığına seçildi.

Antalya Şubemizin Genel Kurul çalışmaları, çoğunluk bulunduğu saptandıktan sonra, girişimci Kurul Başkanı Bayram Duman tarafından açıldı. Yapılan Divan seçiminde, DİSK 4. Bölge Temsilcisi Recep Koç, Divan Başkanlığına, Genel Merkez Örgütlenme Uzmanı Enver Demirci ile 12 Bölge Merkez Şube Başkanı Hikmet Selet Başkan Vekilliklerine, Afyon Şube Başkanı A. Osman Karcı ile Tekges-İş Antalya Şube Başkanı Acar Konak, yazmanlıklara seçildiler.

Divan Başkanının kısa konuşmasından sonra Mustafa Kemal ve devrim şehitleri ile, Kemal Türkler ve Ertan Andaş için saygı duruşunda bulunuldu.

Konukların konuşmalarından sonra, çalışma raporu okundu ve Yönetim Kurulu aklandı. Tahmini bütçenin okunmasından sonra, seçimlere geçildi.

Yapılan oylama sonucunda Fehmi Üstündağ, Şube Başkanlığına seçildi. Şubemizin diğer organlarında görev alanlar ise şunlar.

Yönetim Kurulu: Zarif Aydın, Bekir Boz, İsmet Çarkı, Selahattin Arıtürkeli, Abdullah Altıner, Hüseyin Yılmaz, O. Faruk Onbaşıoğlu, Aydın Keleş, Kemal Karagül, Kasım Alar, Fevzi Levent.

Onur Kurulu: Osman Koca, İsmail Sarıgül, Ali Ulusoy.

Denetim Kurulu: Murat Yılmaz, Şemsettin Özlü, Ramazan Karakuş.

Genel-İş EMEK, Antalya Şubemizin yeni yöneticilerine işçi sınıfı mücadelesinde başarılar diler.

KOZLU'LU GREVCİLER HAKLARINI ALMAKTA KARARLILAR

Kozlu Belediyesinde başlavan grevimiz, başarıyla sürüyor. Kozlu Belediyesi işyerinde çalışan 169 Genel-İş üvesi belediye emekçisi, 5.8.1980 günü hak mücadelesi ve baslıdılar. Belediye işyerinin tutumu nedeniyle daha insanca bir yasam mücadelesinde grev çadırları diktiler, grev davulları sürdüler arkadaşlarımız, haklarını alana dek mücadele etmekte kararlılar.

Grev yasağına girmeyen işyerinde üretim tümüyle durdu. Kentte çöp yığınları birikiyor.

Kozlu Belediyesi işçileri, "haklarımızı alana kadar direnmekte kararlıyız" diyorlar.

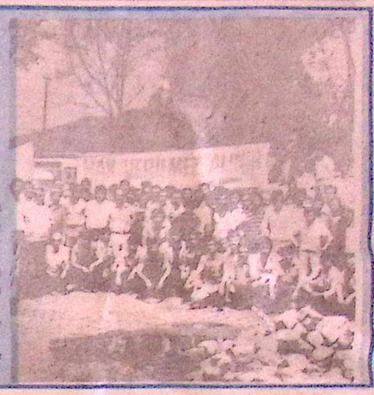

HEREKE GREVİMİZ BAŞARIYLA SÜRÜYOR

İstanbul Anadolu Yakası Şubemize Bağlı Hereke Belediyesi işyerinde 15.8.1980 günü başlayan grev başarıyla sürüyor.

30 üyemizin başlattığı grev sırasında Anadolu Yakası Şube Başkanımız Tayyar Ergi yayınladığı bir bildirivle, Hereke halkına, grevin nedenlerini anlattı ve mücadelenin **"Hereke halkına karşı değil, haklarımızı vermeyen belediye işverenine karşı olduğunu"** vurguladı. Ergi, özetle şunları söyledi:

"Belediye emekçilerinin, Hereke halkına hizmet götürmeyişinin baş nedeni, belediyenin tutumudur. Belediye emekçileri, belediyenin bu tutumunu aştığı zaman yine Hereke halkına hizmet götüreceklerdir. Belediye, emekçilerin götürdükleri hizmetleri inkâr etmektedir. Fakat halkımız, gerçeğin bilincindedir. İlkönce Belediye yetkilileri anlaşmaya varılacağını ifade etmiş, ancak toplu sözleşme masasına oturmaktan kaçınarak, belediyeyi terketmişlerdir. Böylece, bugünkü durumun başsorumlusu Belediye Başkanı olmuştur. Sendikamız, her zaman anlaşma yollarını aramış, fakat işveren sürekli bu yolları tıkamıştır.

Hereke Belediyesinin yiğit işçileri, şimdiye kadar sürdürdükleri grevi, bundan sonra da, aynı disiplin ve kararlılık içinde yürüteceklerdir. Mücadelemiz sürecek ve zafer bizim olacaktır."

Mersin şubemiz ACS grevini Ziyaret etti.

Mersin Şubemiz, geçtiğimiz günlerde, sınıf dayanışmasının güzel bir örneğini vererek, uzun süredir, ACS işyerinde grevde bulunan DİSK Hürcam-İş üyesi sınıf ve kardeşlerini ziyaret etti. Şube Başkanımız Ethem Karakoyak şube yöneticilerimiz ve sendikamızda örgütlü Mersin Belediye işçileri, grev ziyareti sırasında, kendi olanaklarıyla topladıkları 50.600 TL'yi de grev komitesine teslim ettiler. Hürcam-İş Mersin Şube Başkanı Erol Aşık, ve grevci işçiler tarafından coşkuyla karşılanan belediye işçileri, sınıf kardeşlerine, mücadelelerinde yalnız olmadıklarını belirttiler. Ziyaret sırasında bir konuşma yapan Hürcam-İş Şube Başkanı, Genel-İş Üyesi işçilerin bu davranışlarıyla mücadele güçlerini pekiştirdiklerini belirterek, işçilerin sömürü çarkını, ancak birlikte mücadeleleriyle kırabileceklerini belirtti. Daha sonra bir konuşma yapan Şube Başkanımız Ethem Karakoyak ise ülkemizin içinde bulunduğu koşullara değinerek egemen sınıfın, baskı yasalarını çıkarmak için çabalarını yoğunlaştırdığını enflasyonun hızla arttığı dönemde, grev ertelemelerinin işçileri açlığa mahkum ettiğini, ilerici, demokrat, yurtsever, sosyalist işçi, memur ve öğretmenlerin sürülerek ve işten çıkarılarak yerlerine faşist militanların doldurulduğunu, emekçileri ve emekten yana güçleri sindirmek için, faşist kadroların Maraş, Sivas, Malatya ve Çorum'da olduğu gibi kitle katliamları düzenlediğini belirtti ve şunları söyledi:

"İşte siz yiğit ACS işçilerinin grevi, böyle bir ortamda, faşist saldırıların yoğunlaştığı bir dönemde başlamış bulunmaktadır. Ama görüyoruzki, Türkiye işçi sınıfının bir parçası olan yiğit ACS işçileri mücadele bayrağını daha da yükseğe dikme uğraşında. Belediye işçileri adına sizleri kutlarım.

Burada verdiğiniz onurlu mücadeleden elde edeceğiniz başarı, Türkiye işçi sınıfının başarısı olacaktır. Mücadeleniz, yörenizdeki mücadeleye de güç katacaktır.

Biz belediye işçileri olarak, bu şanlı davanızda sonuna dek yanınızdayız. Zafer ACS işçilerinin olacaktır.

YAŞASIN DİSK
YAŞASIN ACS İŞÇİLERİNİN ŞANLI GREVİ
YAŞASIN GENEL-İŞ

DÜNYA
emekten yana dönüyor

El Salvador'da Genel Grev başarıyla uygulandı

El Salvador'da Amerikancı Cuntaya karşı, Devrimci Demokratik Cephe'nin çağrısı üzerine başlayan üç günlük grev başarıyla uygulandı. 4 milyon nüfusu olan ülkede, yarım milyon emekçinin grevi yaşamı büyük oranda etkiledi.

Grev sırasında, Cunta'ya bağlı birlikler ve yardımcıları faşist çeteler, sivil halka karşı toplu kırıma giriştiler. Yüzlerce kişi öldürüldü. Köyler, tanklarla ezilip geçildi. Bu arada, Salvador halkı da, cangüvenliğini korumak için çaba harcadı.

Bu arada, Devrimci Demokratik Cephe, yaptığı bir açıklamada, Amerika'nın El Salvador'a müdahaleye hazırlandığı bildirildi.

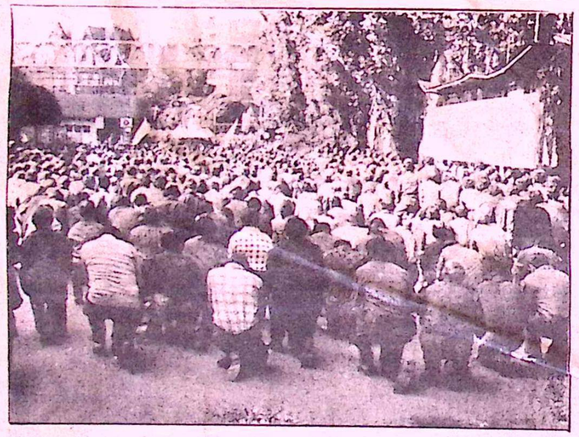

ALMAN EMEKÇİLERİ FAŞİST BAŞBAKAN ADAYI Strauss'u PROTESTO ETTİ

Federal Almanya'da yapılacak Başbakanlık seçimlerine, Hristiyan Demokrat Sosyal Birlik Partisi'nin adayı olarak katılacak olan Franz Josef Strauss'un, Hamburg'da bir seçim mitingine katılmasını protesto eden binlerce kişi gösteriler yaptılar.

Alman emekçileri, faşist Strauss'un Başbakan olamayacağını belirterek, sokakları doldurdular. 15 bin kişilik bir kitleyle Stauss'un konuştuğu yerin önüne gelen emekçiler ile, güvenlik kuvvetleri arasında büyük bir kavga oldu. Kavgada, yüz polis, dört gösterici yaralandı. Altı itfaiye arabası 27 polis arabası hasar gördü.

Federal Almanya Başbakan Adayı Stauss'un, ülkemizdeki faşist örgüt ve kişilerle de ilişkisi bulunduğu belirtiliyor.

SOSYALİZM DÜŞMANLARI POLONYA'DA UMDUKLARINI BULAMADILAR

Polonya'da, bir süre önce, kimi tüketim maddeleri üzerinden devlet desteğinin kaldırılması üzerine tersane ve maden işçileri, istemler öne sürerek, iş bıraktılar. Polonyadaki olaylar, dünyada ve ülkemizde gerici basında geniş yankılar buldu. Ülkemizdeki işçi grevlerine ve hareketlerine her fırsatta, en kötü biçimde saldıran gerici basın, ve çevreler, Polonyadaki grevleri, sosyalizmi karalamak için alabildiğine kullanmaya çalıştılar.

Polonya'daki sorunların sonucu ortaya çıkan işçi hareketini, sistemi değiştirmeye yönelikmiş gibi göstermeye çalışanlar, 24 Ağustos'da başlayan grevler 1 Eylül'de bittiği zaman hayal kırıklığına uğradılar. Sosyalist düzen, kendi içindeki sorunları, demokratik bir biçimde çözdü.

Polonya'da 17 gün süren grevler sonucunda, işçiler ile hükümet, ortak bir açıklama yaptı, Açıklamada, **"sosyalist ilkeler doğrultusunda yeni sendikalar kurulması ve Polonya toplumunda, komünist partisinin öncü rol oynamaya devam etmesi konusunda görüş birliğine vardıkları"** belirtilerek, **"Sendikaların rolü çalışan sınıfların maddi ve sosyal haklarını korumak ve savunmaktır."** denildi.

Hükümet yetkilileri, konuyla ilgili olarak yaptıkları açıklamada, anlaşma sonucu, kazanan ya da kaybeden taraf olmadığını, belirttiler.

Saldırgan İsrail Kudüs'ü başkent yapmak istiyor

Amerikan Emperyalizminin ve uluslararası siyonizmin işbirlikçisi ve faşist, ırkçı güçlerin desteklediği İsrail hükümeti, dünya kamuoyununun tepkisine karşın, Filistin'in kutsal kendi Kudüs'ü başkent ilan etti. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, kararın uluslararası yasa ve anlaşmalara aykırı olduğunu ve bu yüzden hiçbir şekilde geçerliliği olmayacağını belirterek, İsrail'i bu karardan vazgeçmeye çağırdı.

FKÖ Politik Daire Başkanı Faruk Kaddumi'de yaptığı açıklamada, İsrail'i aşla tanımayacaklarını, tanıması gerekenin Filistin halkının yasal hakları olduğunu belirterek **"Kudüs'ün İsrail Başkenti olmasına hiçbir şekilde izin vermeyeceğiz."** dedi.

FKÖ Lideri Yaser Arafat ise, Kudüs'ün şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da müslüman, Yahudi ve hristiyanların kutsal kenti olarak kalacağını ve hiçbir gücün bunu değiştirmeyeceğini belirtti. Arafat, İsrail'in bu girişiminde, ABD emperyalizminden güç aldığını vurgulayarak şöyle dedi: **"İsrail, ABD'nin Ortadoğu'da gerginliği artırma girişimlerinde önemli rol oynuyor. Kudüs'te bu karara tepki gösteren Filistin halkına, İsrail askerleri saldırıyor, yoğun tutuklamalar sürüyor. Bu arada, tutuklanan binlerce Filistinli, İsrail hapishanelerinde açlık grevi yapıyor."**

Konuya ilişkin olarak olağanüstü toplanan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 15 Kasım 1980'e kadar İsrail'in işgal ettiği topraklardan çekilmemesi halinde, İsrail'e karşı uygulanacak yaptırımları görüşmeyi kararlaştırdı.

Bu arada, İsrail'in Kudüs'le ilgili kararını görüşmek üzere, Ürdün'ün başkenti Amman'da İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Olağanüstü bir toplantı yaptılar. Toplantıda, Suriye ve FKÖ tarafından hazırlanan ve ABD'yi İsrail'e yaptığı maddi ve manevi destekten dolayı sert bir dille kınayan ve uyaran bir karar oybirliğiyle kabul edildi.

Türkiye işçi sınıfı ve emekten yana güçler, İsrail'in işgal ettiği topraklardan derhal çekilmesini, Kudüs üzerinde oynadığı oyuna sonvermesini ve Filistin halkının tüm yasal haklarının tanınmasını istiyor, bu yolda Filistin Kurtuluş Örgütü'nün yanında olduğunu bir kez daha belirtiyor.

Fransa'da balıkçılar greve çıktı

Fransız hükümetinin, balıkçılık alanındaki yeni uygulamalarını protesto eden balıkçılar, Manş Denizi kıyılarındaki limanları ablukaya aldılar. Hükümetin, balıkçılık kesiminde çalışanların sayısını azaltma, balık fiatlarını düşük tutma ve yakıt fiatlarını artırma girişimine karşı çelik halatlarla birbirine bağlanan balıkçı tekneleri, liman girişimlerini tuttular.

Ortak Pazar'ın çıkarlarına uygun olarak, Fransız Hükümetinin balıkçılığı ölüme terketme girişimleri karşısında başlayan grev sürüyor. Balıkçılar, ulusal balıkçılığın AET uğruna feda edilmesine karşı çıkıyorlar.

Hükümetin bu tutumunu sürdürdüğü takdirde 8 bin balıkçının ve buna bağlı olarak da 50 bin emekçinin işsiz kalacağını belirten Fransız balıkçılar, eylemlerini CGT'nin önderliğinde sürdürüyorlar.

Grev 1 milyon balıkçı katılıyor. CGT, metalurji, ulaşım gibi işkollarında da tüm emekçilerin balıkçıların grevini desteklediğini açıkladı. Grev sırasında fransa Başbakanı Barre, Deniz Kuvvetlerinin müdahalesine başvurdu fakat dağıtılan gemiler bir süre sonra tekrar yerlerini aldılar.

Fransız balıkçılarının grevini, Almanya'daki bazı liman işçilerinin de iş bırakarak desteklediği bildiriliyor.

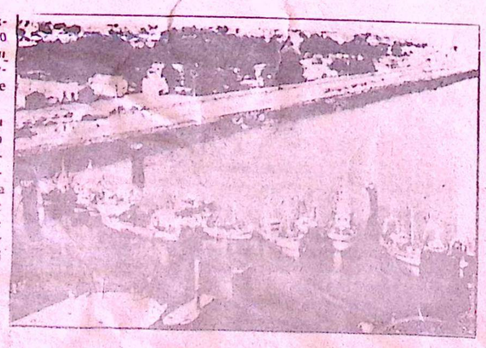

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI
örgütlenmesi, eylemleri, mücadelesi

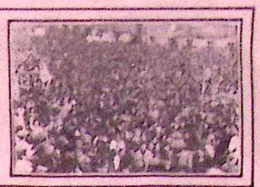

SAĞLIK EMEKÇİLERİ DİRENDİ

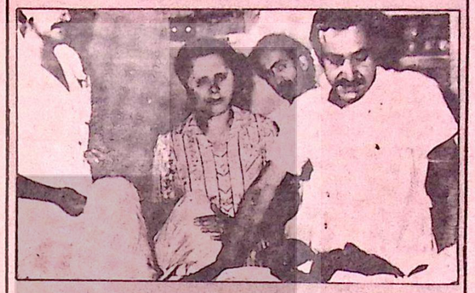

Tamgün yasası sonucu aldıkları tazminatların, ücretle birleştirilmesi ve böylece vergilendirilmesi üzerine, ellerine geçen paranın önemli oranda azaldığını belirten hekimler ve sağlık personeli, Ağustos ayı başında, çeşitli hastanelerde direnişe geçtiler. Çok sayıda hekim ve sağlık emekçisinin başlattığı direniş sırasında, çeşitli toplantılar yapıldı ve eylemin haklılığı, kamuoyuna aktarıldı.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi, ülkede salgın halinde ciddi hastalıklar bulunduğu bir sırada, hekimlerin ve sağlık emekçilerinin ücretlerinin **azaltılması uygulamasının "ülke sağlık hizmetlerinde bir kaos yaratılması"** amacını güttüğünü belirtti.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi, 5 Ağustos günü Ankara'da temsilciler Meclisini topladı ve yapılacak eylemleri belirledi. Sağlık emekçileri ve örgütleri, temsilciler meclisinde alınacak kararlara tümüyle uyacaklarını belirttiler.

Özellikle, İstanbul, Ankara ve İzmir'deki hastanelerde ve diğer kentlerde uygulanan direniş sırasında, Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr.Erdal Atabek ile İstanbul Tabip Odası Sekreteri Dr.Şakir Derkut, sıkıyönetim tarafından tutuklandı. Tutuklamaya ilişkin yapılan itiraz da reddedildi.

Tabipler birliği, Dr. Atabek ile Dr.Derkut'a yapılan suçlamaları, birliğin tümüyle üslendiğini belirterek, uygulamalar düzeltilmezse, 1 Eylülden itibaren kamu kesiminde çalışan doktorlarda, topluca istifaların beklenebileceğini açıkladı.

TGS BANKNOT MATBAASINDA GREVE BAŞLADI

Türkiye Gazeteciler Sendikası, Merkez Bankasına bağlı Banknot Matbaası işyerinde aldığı grev kararı uygulamasına 21 Ağustos günü başladı.

Grevi başlatan TGS Genel Başkanı Oktay Kurtböke, grev yerinde yaptığı konuşmada, grevin, Banknot Matbaasında çalışan işçilerin tüm hakları alınıncaya kadar sürdürüleceğini belirtti ve **"Biryandan burada grev yapılamaz iddiasıyla yargı ve yürütmeyi yanıltmak amacında olan işverenin, grev uygulanacağını sezince paraları geceleri sabahlara kadar Banknot Matbaasından Merkez Bankasına kaçırması, kendi iddialarına kendilerinin de inanmadığını ortaya koymuştur."** dedi.

Banknot Matbaasının grevci işçileri, haklarını alıncaya dek mücadelede kararlılar. Genel Hizmetler işçileri ve tüm Türkiye İşçi sınıfı da onların haklı mücadelelerinde yanlarındadır.

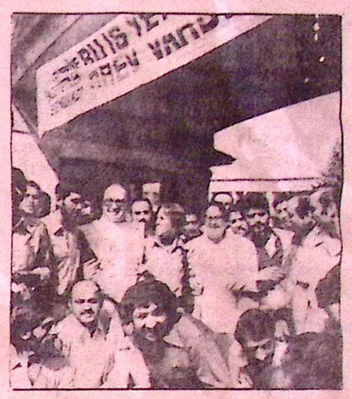

İŞKENCELER SON BULSUN

İŞKENCECİLERDEN HESAP SORULSUN

Gün geçmiyor ki, işkenceyle yaşamını yitirenlere bir kişi daha eklenmesin.

İnsanlık suçu işkence, devletin resmi kayıtlarına geçtiği, yüzlerce kez belgelendiği, kanıtlandığı halde, hala sürüyor.

İstanbul Barosu, konuya ilişkin yaptığı son açıklamada, Osman Mehmet Önsoy'dan sonra, Faruk Tuna'nın da işkencede katledildiğini bildirdi. Baro, açıklamasında şöyle diyordu:

"Faruk Tuna'nın, 8.8.1980 günü hastanede vefat ettiği, hastane bulgularından da ölümün işkence sonucu meydana geldiği anlaşılmıştır. Faruk Tuna ile birlikte göz altına alınan kız arkadaşı Ferhan Çinilioğluna da, keza dövülmek, elektrik verilmek ve tecavüz edilmek suretiyle işkence yapıldığı, başvurulardan anlaşılmıştır.

Baromuz, her geçen gün yoğunlaşan işkence olaylarının önlenmesi ve işkenceciler hakkında vakit geçirilmeksizin kamu davaları açılmasını zorunlu görür."

Faruk Tuna'nın babası ise, oğlunun işkenceden öldürülmesinden sonra şu çağrıyla sesleniyor bizlere:

Bütün demokrasi güçleri, Partiler, Sendikalar, Demokratik örgütler, Parlamenterler, Hukukçular, Gazeteciler.. İşkenceye karşı olan tüm insanlar.

Anaların, babaların yüreği daha fazla yanmasın evlat acısıyla. Yıllarımızı, emeğimizi umudumuzu verdiğimiz evlatlarımız göz göre göre katledilmesin.

İşkencelerde daha nice Faruklar yitirdik. Bu ilk kaybımız değildir. Son olacağa da benzemiyor. Birleşelim. İşkenceleri insanlık suçu sayanlar, evlatlarımız gelecek ümidimizdir. Bu umudun söndürülmesine izin vermeyelim.

Size yüreği evlat acısıyla yanan bir baba olarak sesleniyorum. Faruk'um, canımdan çok sevdiğim oğlum gitti, onu öldürdüler. Beri diğer gençlerimizi korumayı bilelim. Eğer suskun kalırsak, daha çok babanın, annenin yüreği yanacak. Sessiz kalmak bu suçları işlemek değil midir? Suça ortak olmak değil midir? Üzülmek, başsağlığı mesajları, kimliği meşhul kişileri (!) kınamak ölen evlatlarımızı geri getirir mi?

Demokratik görüşlü tüm insanlar, örgütler, ana, babalar, evlat acısını bilenler işkencelere karşı çıkalım İşkencecilerin yakasını bırakmıyalım suçlarının örtbas edilmesine izin vermeyelim. Hesap soralım.

İşkencelere, işkencecilere karşı sizleri görev başına çağırıyorum!

ÖZKAN'IN ÖLDÜRÜLMESİ VE GERÇEK

Bağımsız Köy YSE-İŞ Sendikası Genel Başkanı Sadık Özkan 22 Ağustos günü, arabası içinde kurşunlanarak öldürüldü. Özkan ın ölümü üzerine, işçi sınıfı düşmanı faşist kişi ve kuruluşlar açıklamalar yaptılar. MHP'de yaptığı açıklamada, Özkan'a sahip çıkarak, öldürülmesini kınadı. Fakat olaydan birkaç gün sonra, Köy YSE-İş Genel Başkanı Sadık Özkan'ın sendika Yönetim Kurulunca alınan MHP yanlısı MİSK'e katılma kararına karşı olduğu ortaya çıktı. Özkan, kararın iptali için mahkemeye başvurmuştu.

23 Mayıs 1979 günü, MİSK Genel Sekreteri Mete Besen, tarafından düzenlenen basın toplantısında, Köy-YSE-İş Yönetim Kurulunun Nisan ayı içinde yaptığı toplantıda Anatüzüğün geçici birinci maddesi gereğince MİSK'e katılma kararı aldığı ve MİSK ile yapılan görüşmeler sonucunda bu katılmanın uygun görüldüğü açıklanmıştı. Öldürülen sendika Başkanı Sadık Özkan ise, 1 Haziran 1979 günü, Ankara 5.İş Mahkemesine başvurarak bir sendikanın bir konfederasyona katılma veya ayrılma kararını ancak Genel Kurulda verebileceğini, Anatüzüğün geçici maddesinde bulunan hükmün ise, yeni kurulacak bir konfederasyonda kurucu üye veya üye olarak yer alma yetkisini Yönetim Kuruluna tanıdığı yolundaki hükmün yasaya aykırı olduğunu belirterek tüzüğün düzeltilmesini istemişti.

Mahkeme sürerken, sendika 3. olağan Genel Kurulu, **"Katılma konusunda Merkez Kurul yetkilidir."** şeklinde tüzük değişikliği yapmış böylece MİSK e katılma kararı geçersiz olmuştu.

Özkan'ın 2 Eylül'de yapılacak Genel Kurulda, Köy YSE-İŞ'in, Türk-İş'e katılmasını önermek amacında olduğu öğrenildi.

Özkan ın öldürülmesi, faşistlerin, kendilerinden olmayan herkese düşman olduğunu bir kez daha gösteren acı bir örnektir.

Oleyis Büyük Ankara otelinde greve başladı

Oleyis Büyük Ankara Otelinde, Danıştay kararıyla greve başladı. Sendika yöneticileri, Stad ve Marmara Otellerinde de, önümüzdeki günlerde grev başlatılacağını belirttiler.

Ankara Oteli grevi, 6 Ağustos günü başladı. Grevin başlaması üzerine, çadırlar kurulup, pankartlar asılırken, müşteriler de, hesaplarını ödeyip, otelden ayrıldılar.

Hükümetin grevi NATO Bakanlar Konseyi toplantısı sırasında, bir av ertelemesi üzerine, Oleyis Danıştay a başvurdu. Danıştay erteleme kararını iptal etti. Oleyis Danıştay kararından sonra, Büyük Ankara, Ankara Stad, Marmara ve Efes Otellerinde greve başlayacağını bildirdi.

İSTAV

DAHA FAZLA KÂR KAN

Bu sistemlerin hepsinin ortak özelliği belli bir zaman süresi içinde işçileri daha yoğun ve daha verimli bir şekilde çalıştırabilmek ve işçilerden daha fazla artı-değer sızdırabilmektir. Makinelerin bir hız limiti vardır. İşverenler makine'lerden daha uzun süre faydalanabilmek için onlara bu limiti tanımak zorundadırlar. Ama aynı işverenler insanın zihinsel ve fiziksel çalışmasının bir limiti olabileceğini kabul etmek istemezler.

Örneğin primli ücret sisteminde amaç işçileri dayanabilecekleri son noktaya kadar çalıştırıp aşırı kâr sağlamaktır. Bu çalışmanın sonunda elbette kapitalizmin orman kanununa göre dayanamayanlar tasfiye edilecektir.

İşini kaybetmemek için sinir gerginliği ve yorgunluk içinde çalışan işçinin işkazası yapması kaçınılmazdır.

Türkiye'de en çok işçinin öldüğü bölge olan Zonguldak'ta Ereğli kömür İşletmelerinde (EKİ) daha fazla üretim ve daha fazla kâr yolunda işçiler prim ile çalıştırılmaktadır. Kömür madeni işçilerinin ücreti düşük tutulup üretim "prim" ile zorlanmaktadır. Primden pay alan üst sorumlular. Ocak amirleri, daha fazla üretim için her türlü zorlamayı getirmektedirler.

"Götürücülük" yada "kesenecilik" yapan ve 8 saat içinde ondan istenen üretimi sağlayamayan işçi, "sarma"sını kaldıramayan kazmacı, kolay üretime yönelmekte ama yaşamından olmaktadır. Bir lokma daha ekmek için can verilmektedir.

Üretim zorlanınca, kazmacı randımanı artmakta, yani kazmacı başına düşen kömür miktarı artmakta, ancak göçüklerde ölen işçi sayısı da artmaktadır.

Daha çok prim, daha çok

işkazasını getirmektedir. CAN BAHASI'na üretim zorlanmaktadır.

EKİ'de işveren ücretleri düşük tutarak üretimi primle zorlamakta, işkazalarını azaltacak hiçbir önlem almamakta ve emniyet önlemlerine yatırım yapmamaktadır. Bu yaklaşım içinde kömürün tonu başına yapılan yatırım azalırken, üretim zorlaması sonunda aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi üretim artmaktadır.

EKİ yetkililerine göre her işçinin ölümü şirkete, 300.000 liraya mal olmaktadır. Tüm ölümlerin getirdiği maddi kayıp EKİ'nin yaklaşık 5 günlük üretimine eşittir. İşveren yine kazançlıdır. EKİ'de normal güvenlik önlemleri alınsa, işçilerin mesleki eğitimi sağlansa üretim belki yarı yarıya düşecektir.

Sonuçta Zonguldak'ta her yıl 70-80 işçi ölmekte, 700-800 işçi yaralanmaktadır. Üretilen her bir milyon ton kömür için 8-10 işçi kurban verilmektedir.

Bugün EKİ'de çıkarılan her 100 ton kömürde en az 5 gram kan vardır.

EKİ yöneticileri bu anlamda işçileri bile bile ölüme göndermektedirler.

Ama kömür madeni işçilerini bekleyen yalnız ölüm değildir. Kömür madenine inen işçilerin verilen işi 8 saatte bitirmelerine olanak yoktur. İşçiler zaman zaman 12 saat ocakta kalmaktadırlar.

Geçici yada sürekli sağırlık, eklem romatizmaları, varis, uzun süre karanlıkta kalmanın getirdiği göz bozuklukları, madende çok çeşitli tozları teneffüs etmenin sonucu çeşitli akciğer hastalıkları, verem, barsak bozuklukları.. ve kanser dahil daha nice meslek hastalığı beklemektedir işçileri.

Ayrıca maden işçisi ısı, nem, basınç, ışıksızlık ve hava cereyanı bakımından en kötü koşullarda çalışmakta, işi yaptığı yere gidip-gelmek için aşırı bir zaman yitirmekte, terli terli rüzgarlı yerlerde dolaşmakta, soğuk banyolarda yıkanmakta, cereyanlı pavyonlarda yatmakta, dengesiz ve yetersiz bir biçimde beslenmektedir.

Kömür madeni işçilerinin meslek hastalıklarına ise hâlâ ciddi olarak eğilinmemektedir. Bir maden işçisi işkazalarından kurtulup emekli olduktan bir süre sonra ölmekte, ama yakınları "ne yapalım vadesiymiş" demekte, işçinin madende edindiği meslek hastalığı üzerinde durmamaktadırlar.

İşkazaları ve meslek hastalıkları sonucu ölmektedir kömür madeni işçileri, arkada yetim çocuklar, dul kadınlar, gözü yaşlı analar bırakarak.

İşte bunlardan, 1 Agustos 1975 gecesi EKİ Karadon Bölgesinde bir göçükte ölen Cemil Sarı'nın anası iş cinayetinden sonra sorulan sorulara şu cevapları vermiştir.

"Cemil de babası gibi ocakta öldü. Kocam ölürken Cemil dört yaşındaydı. O zamanlar ocakta dayım da ölüydü.

"-Cemil'in çocuğu var mı? Bunlar okuyacak mı, madenci mi olacak?

"En büyüğü 4 yaşında 3 çocuğu var. Madenci olacaklar. Mecburen. Yoksa nasıl yaşarlar? Cemil'in ölüsüne verilecek para neyimize yeter ki? Beş can bu... Perişan olacağız.

"Başını yediler Cemil'imin. Naparsın yavrum. Erkeklerimizi birer birer alıyorlar ellerimizden. Ondan sonra da işte böyle. Perişan hale sokuyorlar bizi...

"Kazadan sonra işveren, sendikacılar ne dediler? Sence kazanın sorumluları kim?

"....Ne mi dediler? Hmm.. Başınız sağolsun dediler. Allah, inşallah bi daha böyle işler getirmez başınıza dediler. Sonra oğlumun parçalanmış cesedini tutuşturdular elimize. Köyünüze gidin, dediler. Ocaktır bu dediler, olur böyle kaza dediler..

"Ya... İşte böyle evladım.. Utanmadan, yüzleri kızarmadan Allah'ın işidir, diyorlar.

Allah ne karışır ocaklara be.. Bunlar var ya.. bunlar... İşte o çocuklarımızı, erkeklerimizi ocaklara indirip öldürenler. Bütün suç onlarda. Ocaklarda tedbir aldırmazlar, ondan sonra da bütün suçu Allah'a yüklerler. Şimdiye kadar ocaklarda ölenlerin hepsi işveren mi ne yıkkımsa onların yüzünden öldüler.

"Şimdiye kadar binlerce işçi öldü. Bunların gözleri kör mü? Kazaların niye olduğunu daha öğrenemediler mi? Öğrenemedilerse ben söyleyeyim: Ocaklarda göçüklerin olacağını bildikleri halde işçileri ocağa indiriyorlar. Fazla kömür çıkarılması için işçileri yoruyorlar. Ocaklarda tedbir almıyorlar, Almıyorlar, almıyorlar.. maksatları fazla para kazanmak. Kim ne derse desin işçileri para için öldürüyorlar.."

Emeğin yoğunluğunu artıran sistemlerden biri olan band sistemi işçiyi belli bir zaman süresi içinde aynı azami dikket ve aynı işi çabuklukla yapmaya zorlar. Bugün ileri otomobil fabrikalarında band sistemi ile 35-40 saniyede bir otomobil üretilmektedir. İşçiler de bu hıza uymak zorundadırlar. Bandın hızının ayarlanması işverenin elindedir. Band ne kadar hızlı dönerse işçiler o denli hızlı çalışırlar. İşçiler daha hızlı çalıştıkça band da o kadar hızlı döner. Ama bandın daha hızlı dönmesinin soncunda sinir gerginliği, ruhi dengesizlik, çeşitli hastalıklar, birbirini kovalar. Türkiye'de yeni yeni uygulanmaya başlanan band sistemine Almanya'daki işçilerimiz bandın getirdiği yıkım nedeniyle LANETLİ BAND demektedirler.

Ücret ödeme biçimlerinde götürü ve parça başına ücret sistemi özellikle inşaat işçilerini, boyacıları daha dikkatsiz ve daha yoğun bir çalışmaya ittiği için meslek hastalıklarını, işkazalarını arttıran çalışma yöntemlerindendir.

Vardiya sistemi de işçilerin sağlığını bozan bir çalışma biçimidir. Gece çalışması insanın doğal yaşama biçimini zedeler. Onun sürekli olarak gürültülü gündüz saatlerinde uyumasına olanak tanımaz. Özellikle gece vardiyasında çalışan işçilerin dinlenmesi son derece güçtür. Gece çalışan işçiler diğer işçilere oranla ortalama, 1,5 saat daha az uyurlar.

Yapılan incelemelerde vardiyalı işçilerin kas güçlerinin % 7'sini, merkez sinir sistemi verimlerinin de % 5'ini yitirdikleri ortaya çıkmıştır.

Gece çalışanlarda gece işçisi nevrozu dediğimiz sinir hastalığı başlar. Türkiye'de özellikle metal ana sanayinde ve dokuma sanayiinde vardiye sistemi çok yaygındır. Türkiye için yapılan hesaplarda toplam sanayi için vardiya katsayısı 1,53 olarak bulunmuştur. **"Başka bir deyişle sanayi kesiminde her 153 kişiden 100'ü birinci vardiyada, 30'u ikinci vardiyada ve 23'ü üçüncü vardiyada çatışır gözükmektedir."**

Postalar halinde çalışma sistemi, işçilerin toplumsal yaşamını, aile, yemek, uyku düzenini parçalar, işçiler arası dayanışmayı zedeler. İşçi toplumsal, kültürel, sendikal ve politik çalışmalardan uzaklaşır.

DEVAM EDECEK

İŞÇİ SINIFI TARİHİ

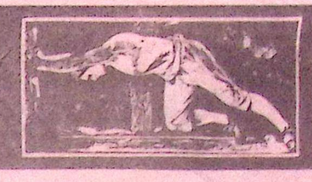

Rus, Japon savaşı

XX. Yüzyılın ilk günleri, kapitalizmin en üst aşaması olan emperyalizm çağına ulaşmasının sonucu olan ekonomik bunalımı ve özellikle emperyalist devletlerin yeni bir paylaşım savaşına girişmelerinin işaretlerini vermektedir.

1800'lü yıllarda emperyalist aşamaya ulaşmış olan Amerikan kapitalizmi, XX. Yüzyıla girilen yıllarda ve XX. Yüzyılın ilk günlerinde emperyalist fetih savaşlarına girmeye başlamıştır. Pasifik'teki adaları ele geçirerek, giderek Çin'in paylaşımına katılarak bu çabasını yaygınlaştırmaktadır. İngiltere, Fransa ve Almanya emperyalist ülkeler olarak gerek eski sömürgelerini elinde tutma, gerekse çözülmekte olan feodal karakterli imparatorlukların geniş topraklarını hammadde ve insan kaynaklarını ele geçirmek için büyük bir yarışma içine girmektedirler. 1900'ün başlarında paylaşım savaşı Çin ve Pasifik üzerinde yoğunlaşırken devrimci hareket ise Avrupa'dan, Rusya'ya doğru taşmış ve Rusya, özellikle enternasyonal işçi karekterinin temsilindeki Rus devrimcilerinin tutarlı çizgelerinin de etkisiyle devrimci hareketin mücadele, bilgi ve deneyim merkezi durumuna gelmiştir.

Bu koşullar altında 1904 yılında Rus- Japon savaşı başlamıştı. Çarlık bu savaşa özellikle Rusya içindeki demokratik gelişmeyi bastırmak ve yığınları emperyalist bir savaşın çıgırtkanlığı içinde boğmak için girdi. Ancak, Rus-Japon savaşının başlamasının da kimi nedenleri vardı:

1- Bütün ülkeler, sürekli olarak gerek diplomasi yoluyla, gerekse zor kullanarak etki ve çıkar alanlarını genişletmek istiyorlardı. Tek bir sosyalist ülkenin olmadığı 1900'lerin ilk yıllarında, Rusya, Japonya, İngiliz, Osmanlı vb. ülkeler için, ülkelerin içinde gelişen işçi sınıfı hareketlerini, ulusal ayaklanmaları, ekonomik bunalımları çözmenin hemen hemen tek yolu **"savaş"**tan geçiyordu. Bu **"savaş"** larda güçlü olan ayakta kalacak, güçsüz olan ise elbirliğiyle parçalanıp sömür - geleştirilecekti. Böyle bir politikaya yalnız **"işçi sınıfı devrimcileri"** karşı çıkıyor ve haksız savaş aleytarı kampanyayı kendi ülkelerinde sürdürüyordu.

2- Rusya ile Japonya arasında, bu iki feodal karekterli imparatorluk arasında, tarih boyunca süren sınır sorunları vardı.

3- Uzakdoğu'da Rusya ve Japonyanın etki alanları Rus ve Japon diplomasisinin görüşme yoluyla paylaşması olanağı kalmamıştı.

4- Genelde Rusya İmparatorluğu savaşa hazırlıksızdı. Japonya hem güçlüydü, hem de zamanın en güçlü iki emperyalist devletinin İngiltere İmparatorluğu'nun ve Amerika Birleşik Devletleri'nin desteğini almıştı.

Rusya Fransa'nın siyasal desteğini sağlamış, batı sınırlarında ise geçici bir denge kurmuştu. Özellikle Almanların tarafsızlığını sağlamıştı.

5- Emperyalist ülkeler arası kamplaşma hızlanıyordu.

Bu koşullarda Japonya'nın saldırısıyla başlayan savaş, kısa sürede Çar ordularının ağır yenilgilerine yol açtı. Japon savaştan kazançlı çıktı ve 1905 yılında özellikle diğer emperyalist güçlerin etkisiyle bir barışa gidildi.

Savaş Çarlık rejimini sarsmıştı. Savaştan geniş işçi ve emekçi kitleleri hiçbir yarar görmemişlerdi. Rus burjuvazisi, devlet memurları, Çar generalleri ise savaş vurgunculuğundan zenginleşmişlerdi. Çarlık, Rusya'da gelişen devrimi boğmayı da düşünerek savaşa yönelmişti. Fakat savaş yıkıntıları arasında yükselen devrim oldu.

Rusya işçi sınıfı öncüleri daha başlangıçta bu savaşın Çarlık mutlakiyetinin savaşı olduğunu, savaştan ve savaş yenilgisinden Çarlık rejiminin sorumlu olduğunu söylüyorlardı.

Çarlık boyunduruğunun artışı, kapitalist sömürünün şiddetlenişi, her türlü haktan yoksulluk zaten kitleleri mücadele içine sokmuştu. Milliyetlerin Çarlığa karşı hareketleri hızlanmıştı. Savaş yenilgisi bu gelişimi şiddetlendirdi.

DEVAMI VAR

öğrenelim öğretelim

BİLİMSEL SOYUTLAMA

Soyutlama ismini kelime olarak aldığımızda anlamı genelleştirmedir. Soyutlama ekonomi politik anlamda, ekonomik sürecin ana unsurlarını, bu unsurlar içinde meydana gelen ilişkileri zihinde ayırmaktır. Dolayısıyle soyutlama belirli koşullar içindeki ekonomik sürecin en genel unsurlarının ekonomik kanunlarının neler olduğunu ortaya koyarak sonuçlandırır. Ekonomi politiğin ana unsurunun her hangi bir parçasını inceleye bilmek için o parçayı ötekinden ayırmamız gerekir. Diyelim ki elimizde bir tunç madeni var. Bizde tunç madenini incelemek istiyorsak o madeni meydana getiren alaşımları ele almalıyız. Göreceğizki tunç madeni, çinko madeni ve bakır madeninin karışımıdır. Öyleyse bir ekonomik unsurun parçalarını tanıya bilmek için onları geçici bir zaman için, diğer parçalarından ayırmak gerekir. İşte yaptığımız bu işleme **soyutlama** diyoruz.

Verdiğimiz tunç madeni örneği, maddeyi işleyen bilim dalı için geçerlidir Bu bilim dallarının labaratuarları vardır incelemelerini buralarda yaparlar. Fakat Ekonomi Politik bilimi böyle bir soyutlama yapamaz. Çünki o maddeyle değil kendi bilimsel konumu gereği insanlar arasındaki ilişkileri araşmaktadır. Bu nedenle yukarıdada belirttiğimiz gibi, Ekonomi politik ele aldığı konuyu ancak düşüncede mantıki (teorik) alabilir. İlk bakışta böyle bir durum insana hayali bir durummuş gibi görünür. Fakat işçi sınıfı hayali bir soyutlama yapamaz. Bu hayalimizin bir ürünü değildir. O gerçekte var olan insan ilişkilerinin bilincimize yansımasıdır. Bunu nasıl yapabiliriz.

Diyelimki kapitalizmi ele alıp inceleyeceğiz, dışardan baktığımızda, Kapitalizmin bir sınıflar toplumu olduğu, üretim araçlarına sahip olan küçük bir azınlığın milyonlarca insanı, emekçiyi sömürdüğünü yalın olarak görebiliriz. Ancak bu kadarcık bilgi bizim kapitalizmin hakkında çok şey bildiğimizi göstermez. Çünki kapitalizm içinde yüzlerce olguyu barındırır. Öyleyse düşüncemizde bu olguları geçici bir süre için tek tek ve ayrı olarak inceleyeceğiz. Kapitalizmin ekonomi politiği: meta, değer, para, sermaye, artı-değer, ücret, kâr, faiz, rant, kredi, tekel, vb.. gibi ayrı ayrı olgular. Kapitalist üretim ilişkilerinden belirli bir bölümünü ifade ederler. Gene bu ana olguları bilmek de kapitalizmi anlamakta yeterli değildir.

Ekonomik sürecin gittikçe daha özel unsurlarını ve bu unsurlar arasında kurulan ilişkileri derinlemesine incelemek gerekir. Demekki bir olgunun ana unsurlarıyla daha az önemli yönlerini incelemeliyiz. Örneklersek; Tekel olgusunu bilmek, tekelci sermayeyi bilmek değildir, gene tekelci sermayenin oluşmunu, içinde ne gibi ilişkileri barındırdığını araştırmalıyız, bu yaptığımız incelemeye **ilerleyici somutlamadır.**

Elde ettiğimiz bu bilgilerle tekrar ekonomik sürecin gözlemleri içinde, meydana gelen somut, sahiden oluşumu ile karşılaştırılmalıdır.

Diğer bilim dallarında olduğu gibi Ekonomi biliminde, deneyden pratik soyutlamaya gitme, tekrar soyutlamadanda -ilerleyici somutlamayı araya katarak- deneye, yani pratiğe doğru geri dönmekle ancak sahici bilgi sahibi olunulabilir. Demekki araştırmaya başladığımız bilgilerimizle, inceleme sonucu bildiğimiz kesinlikle bir değildir ve bilgimiz sağlam deneyimlere dayanmaktadır.

Bu örneklerden şöyle bir sonuca varırız, her olguyu tek tek ele alıp incelemek, en basitinden en gelişmişine (karmaşığına), en alçağından, en yüksegine doğru giderek, inceleme yapmak lazımdır. Fakat hiçbir zaman bu olgular bir birinden ayrı değildir. Bu olguları biz düşüncemizde daha iyi tanıya bilmek için ayırırız.

İşte işçi sınıfı bilimi Kapitalizmi incelerken -tıpkı canlıyı (bu insanda olabilir,) anlamak için onun en küçük birimi olan hücresinden incelemeye başlayıp, oradan dokuları, kasları, sinirleri, beyni, vb. incelemesi gerektiği gibi -Kapitalizminde hücresi olan meta (mal) dan başlar. Metanın üretiminden, dağılmından değişiminden ve tüketiminden başlayarak bu ilişkiler içinde barındırdığı çelişkileri de ortaya koyar. Kapitalist üretim biçimini bu yöntemle incelediğimizde görürüz ki Kapitalizm bir avuç azınlığın dışında, tüm insanlığın zararınadır. Gene kendi sosyo-ekonomik yapısı gereği, sömürücü köhne düzen yıkılacak, tüm insanlığın ortak düzeni olan SOSYALİZM kurulacaktır.

Özetlersek; inceleyeceğimiz olguların bir parçasını bütünden ayırarak (soyutlama) ama yinede bütünle bağlantıları içinde (somutlama) ele alıp inceliyor ve bu işi düşüncemizde yapıyorsak yaptığımız bilimsel iş BİLİMSEL SOYUTLAMADIR.

SENDİKA	İŞYERİ	İŞÇİ SAYISI	1.ERTELEME	2.ERTELEME	NOTLAR
TEKGIDA-İŞ TÜRK-İŞ	36 Ekmek Fırını, İzmit	470	29.1.1980	29.2.1980	
TEKGIDA-İŞ TÜRK-İŞ	36 Ekmek Fırını, Eşkişehir	370	25.1.1980		
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	Akdeniz Gübre (2 işyeri)	800	25.1.1980	25.2.1980	Danıstay 1. erteleme için Yürütmeyi Durdurma kararı verdi. Ancak Hükümet yeniden erteledi.
HAVA-İŞ TÜRK-İŞ	THY Genel Müdürlüğü	6.500	24.1.1980		Danıstay Yürütmeyi Durdurma kararı verdi. Hükümetin
EKMEK-İŞ BAĞIMSIZ	Adapazarı Fırınları, 49 işyeri	400	21.3.1980		baskısı altında geriletici bir sözleşme bağıtlandı.
GIDA-İŞ DİSK	Marsa Yağ Fab.	450	22.3.1980	2.5.1980 (X)	I. Erteleme için Yürütmeyi Durdurma kararı var. 2.5.1980
T.MADEN-İŞ DİSK	Tekfen	418	22.3.1980	22.4.1980	ertelemesi 30 gün. III. Erteleme 2.6.1980 60 günlük.
T.MADEN-İŞ DİSK	BASTAŞ	165	22.3.1980	22.4.1980	
T.MADEN-İŞ DİSK	General Elektrik	1.100	19.4.1980	20.5.1980	
T.MADEN-İŞ DİSK	SİMKO	486	5.5.1980	5.6.1980	
HAVA-İŞ TÜRK-İŞ	USAŞ	617	7.5.1980	7.6.1980 (X)	
T.MADEN-İŞ DİSK	Temel Enerji	361	15.5.1980	18.7.1980	15.5.1980 günlü erteleme için Yürütmeyi Durdurma kararı
PETKİM-İŞ DİSK	Pfizer	175	15.5.1980	15.6.1980	var. 60 günlük. III. Erteleme 18.8.1980.
PETKİM-İŞ DİSK	Abfar	54	15.5.1980	15.6.1980	Birinci ertelemeden sonra 29.5.1980'de anlaşma sağlandı,
PETKİM-İŞ DİSK	Fako	220	15.5.1980	15.6.1980	ama ikinci erteleme yapıldı.
TEK GIDA-İŞ TÜRK-İŞ	Paksoy Yağ fab.	451	22.5.80	22.6.1980	
T.MADEN-İŞ DİSK	Perfektüp	302	6.6.80	7.7.1980	
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	Ataş	350	12.6.1980	13.7.1980	
OLEYİS DİSK	B. Ankara Oteli	320	21.6.1980		Danıstay Yürütmeyi Durdurma Kararı verdi.
OLEYİS DİSK	Stad Oteli	200	21.6.1980		Danıstay Yürütmeyi Durdurma Kararı verdi
OLEYİS DİSK	Marmara Oteli	174	21.6.1980		Danıstay Yürütmeyi Durdurma Kararı verdi.
YENİHABER-İŞ DİSK	P.T.T	5.000	21.6.1980	22.6.1980	
PETKİM-İŞ DİSK	Aliaga Rafinerisi	1.540	21.6.1980	22.7.1980	
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	TPAO 25 işyeri	6.000	21.6.1980	22.7.1980	
HÜRCAM-İŞ DİSK	Paşabahçe Ş.C.Topkapı	850	27.6.1980		Adres ve Sendika hatası nedeniyle karar uygulanmadı.
GENEL-İŞ DİSK	İzmir Belediyesi	5.600	4.7.1980	4.8.1980	
GENEL-İŞ DİSK	Elbistan Belediyesi	78	4.7.1980	4.8.1980	
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	Ege Gübre	300	11.7.1980	11.8.1980	
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	Yarımca Gübre	450	19.7.1980	19.8.1980	
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	İskenderun Gübre	700	19.7.1980	19.8.1980	
DYİ-İŞ TÜRK-İŞ	TCDD	45.000	20.7.1980	20.8.1980	
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	Petrol Ofisi	6.500	23.7.1980	23.8.1980	
ÇİMSE-İŞ TÜRK-İŞ	Ünye çimento	450	18.7.1980		
LİKAT-İŞ TÜRK-İŞ	TCDD limanları (6 işyeri)	3.500	2.8.1980		
LİKAT-İŞ TÜRK-İŞ	DB.Limanları (7 işyeri)	3.500	2.8.1980		
T.METAL TÜRK-İŞ	Elazığ Ferro Krom	450	2.8.1980		
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	Bandırma Boraks	1.035	2.8.1980		
PETROL-İŞ TÜRK-İŞ	SSK ilaç Fab.	76	8.8.1980		
GENEL-İŞ DİSK	Diyarbakır Bel.	832	9.8.1980		
YERALTI MADEN-İŞ DİSK	TKI Güneydoğu Asfaltid (3 işyeri)	650	25.8.1980		
PETKİM-İŞ DİSK	HABAŞ-MERTAŞ 4 işyeri	650	26.8.1980		
		97.744	97.744	76.800	
			41	27	

NOT: (X) Birinci erteleme Danıstay'ca durdurulduğu için Bakanlar Kurulu erteleme prosedürünü yeniden başlattı. Böylece bir tek grev, 3 kez ertelenmiş oldu.

Tekellerin iktidarı işçileri zorla açlığa mahkum ediyor.

Azınlıkçı Demirel iktidarı rekor kırdı. 8 ayda 41 grev ertelendi.

İşçinin grev hakkı hükümetçe gaspedildi.

Zam ve zulüm kolkola:

İŞTE DEMİREL İKTİDARI

Yukarıdaki tabloda Demirel iktidarının ertelediği grevler, sendika, işyeri, işçi sayısı ve tarih itibariyle gösterilmiştir.

Görüldüğü gibi Hükümet, grev erteleme eylemine Ocak ayının 24'ünde başlamıştır. Anımsanacaktır ki aynı tarihlerde Demirel Hükümeti, ilk zam ve Devalüasyon paketini açmıştı. Hayat pahalılığını görülmemiş boyutlara çıkaran, paramızın değerini yarı yarıya düşüren bu Zam ve Devalüasyon paketi aslında iş adamları tarafından hazırlanmıştı. Asıl amacı da emekçi halkı tam bir yoksullaşmaya iterken; büyük sermayeye yeni vurgun kapıları açmak, tekelleri alabildiğine güçlendirmek, ülke ekonomisini yabancı sermayenin emrine vermekti. Aynı şekilde işçi sınıfımıza karşı girişilecek siyasi ve toplumsal baskılar da aynı çevrelerce o günlerde tezgahlanmaktaydı. Nitekim öldürücü zamlarla birlikte, grevler de ertelenmeye, işçi hakları budanmaya, başımıza yeni yeni çoraplar örülmeye başlandı. Kıdem tazminatlarının sınırlandırılması, tazminatların vergilendirilmesi, ücretlerin Eşel-Mobil denilen bir cendere içinde dondurulması, toplu sözleşmelerin Başbakanlıkta oluşturulan bir resmi kurul tarafından zorla yaptırılmaya çalışılması, yıllık izin haklarının, ücret artışlarının kıskaca alınması gibi.. ne kadar şeytanlık varsa bir bir gündeme getirilmekteydi.

O günden bu yana 8 aylık bir zaman geçti. Bu süre içinde fiyatlar, özellikle de emekçi ailelerin kullandığı tüketim mallarının fiyatı yüzde 100'ün üstünde arttı. Bazı malların fiyatı öylesine yükseldi ki, halkta satın alacak takat kalmadığı için satışlar düştü, piyasa durgunlaştı, yatırımlar ertelendi. Tabii halk da eskiden kullandığı ve yararlandığı bazı gereksinme maddelerini artık kullanamaz oldu. Böylece Hükümet halkın tüketim ve refah düzeyini düşürmek gibi, darısı düşman başına denilecek cinsten bir zafer (!) kazandı. Şimdi Demirel, halka haddini bildirmiş olmanın sarhoşluğu içinde, **"kuyrukları kaldırdık"** deyip duruyor. Bazı malların kuyruğu gerçekten kalktı, çünkü örneğin emekçi aileler artık Et-Balık Kurumundan bile et alabilecek güçte değiller. Kaldı ki sigara, ilaç, şeker gibi mallar çoğu kez karaborsada dahi bulunmuyor.

Diğer taraftan Türk lirası neredeyse saat başı değer yitirmeye devam ediyor. 24 Ocak 1980'de 33 TL. olan 1 Amerikan Doları bugün 79 TL. üstelik çok yakında yeniden büyük oranlı bir devalüasyon yapılması gerektiği IMF tarafından emredilmiyor.

Tekelci burjuvazinin aç gözünü doyurmak için ülkeyi uçan kuşa borçlu hale getirdiler. Buna karşılık, o pek nazlı sermayenin kendini güven içinde hissetmediği, ciddi yatırımlardan kaçtığı, herşeye karşın hala kapkaççılık yapmayı tercih ettiği de ayrı bir gerçek. Hemen her gün Demirel büyük patronlara güvence vermesine, hemen her hafta bir Bakan işadamlarının ayağına giderek valvarmasına rağmen, sermayenin istekleri bir türlü bitmiyor.

Rahatına ve cebine düşkün patronlarımız şimdi daha önemli seylerle istiyorlar. Örneğin Anavasayı değiştirmek, toplu sözleşme ve grev hakkını kuşa çevirmek, sendikaları alelade bir dernek haline getirmek, hatta gerektiğinde kapatmak gibi **"fevkalâde hayati"** talepleri var. Fakat Demirel iktidarı, parlamentoda yeterli desteğe sahip olmadığı için bu emirleri yerine getiremiyor. Ne yapıp edip siyasi muhaliflerinin zayıf olduğu bir dönemde erken seçime giderek, tek başına ya da ikiz kardeşi MHP ile birlikte iktidara gelebilmeyi planlıyor. Bu planı gerçekleştirmek üzere de, ne kadar ağır aksak da olsa işlemesi mümkün demokratik kurum varsa, onları tümüyle felç etmeye çalışıyor. Ordunun kendisini desteklediği imajını yaratarak halkı ve muhaliflerini korkutmaya, TRT kanalıyla halkı erken seçime ikna etmeye, aksi halde herşeyin hüsran olacağını ispata çabalıyor. Özünde Demirel ülkeye **"kırk satır mı, kırk katır mı"** kabilinden bir dayatmacılık oyunu oynuyor. Bu oyunun hemen her sahnesi de kan ve gözyaşı ile dekore edilmiş durumda. Siyasi cinayetlerde kurban giden yurttaş sayısı hergün yükseliyor. Günde en az 10-15 aile ocağı sönüyor. ortalama 20 insanımız kanlar içinde yere seriliyor. Demirel Hükümeti'nin anarşiden rahatsız olduğunu ve anarşiyi önlemek istediğini kimse söyleyemez. Egemen sınıflar anarşi ve terörü, kendi politik hesapları öyle gerektirdiği için başlattılar ve hala öyle lazım geldığı için körükleyip duruyorlar. Demirel'i gerçekten de siyasal cinayetler hiç mi hiç etkilemiyor. Zaten bunu kendisi de veciz biçiminde söyledi. Son yaş gününde, **"hayatımın baharını yaşıyorum"** diye itiraf etti. Kendi dalkavukluğunca basına yansıtılan bu söz, Demirel'in, mevsimlerde bile kendisiyle ortak olunamayacak bir zat olduğunu kanıtlıyor. Hayatının gerçekten baharında olan fidan gibi gençlerin devrildiği bir ülkede, eğer o ülkenin Başbakanı kendi hayatının baharından sözedebiliyorsa, dökülen kanla beslenen bir zehirli yürek gibi, sevgi gibi, insanlık gibi **"şairane"** konularla uğraşmıyor. O bir hesap adamıdır. Her şevi ölçer, biçer; çıkarır toplar, en sonu iyilikleri tekelci sermayenin hesabına, fenalıkları da emekçi halkın borç defterine kaydeder.

Ama nedense Sayın Başbakan son günlerde bazı şeylerin hiç hesabını yapmıyor. Örneğin kalkınmanın yüzde 10 gerilediği hakkında hiç konuşmuyor. Eskiden ezbere sıraladığı yatırım rakkamları şimdi ortalıktan yokolmuş. Önceki hükümet döneminde adeta sevinç çığlıkları atarcasına çetelesini tuttuğu siyasalcinayetlerideğilhesaplamak, bugün **"adi bir zabıta vak'ası"** olarak bile önemsemiyor. Hayat pahalılığı, işsizlik, paranın değer kaybı, dış borç, enerji yokluğu, kıtlık gibi, devri iktidarını süsleyen sevimli canavarları hiç hesaba vurmuyor.

Evet Demirel gerçekten bazı şeylerin hesabını temelli unuttu. Fakat bugün kendisine kan ve ızdıraptan başka bişey verilmeyen emekçi halkımız yavaş yavaş hesap yapmayı da hesap sormayı da yeni öğrenmektedir. Işkence, sömürü çile ve ölümler yoluyla öğrenmek zorunda kaldığımız hesap yapma işini biz asla unutmayacağız. Hesap sormayı da.

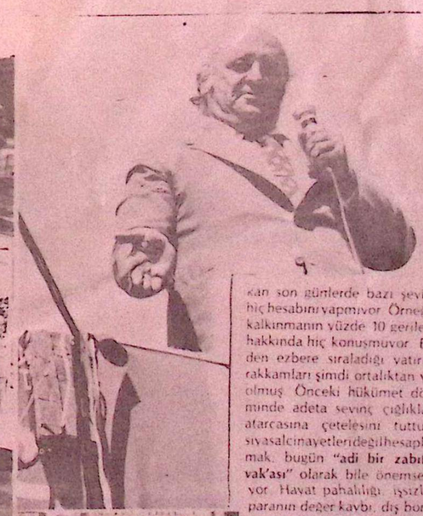

ÖRGÜN

K.TÜRKLER'İN ÖLDÜRÜLMESİ ÜZERİNE BAŞLAYAN DİRENİŞ NEDENİYLE GÖZALTINA ALINAN ARKADAŞLARIMIZDAN ALTISI HALA TUTUKLU

DİSK eski Genel Başkanı ve Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'in, faşistler tarafından katledilmesi üzerine, yurt düzeyinde başlayan direniş sırasında gözaltına alınan arkadaşlarımızdan altısı tutuklandı.

23 Temmuz günü başlayan direnişin ilk gününde, çok sayıda yönetici, temsilci ve üyemiz gözaltına alınmıştı. Arkadaşlarımız, gözaltına alındıktan 17 gün sonra mahkemeye çıkarıldılar. Mahkemeye gözaltında çıkarılan 35 arkadaşımızdan 11'i serbest bırakıldı. Tutuklanan 24 arkadaşımızdan ise, 18'i, Merkez Hukuk Büromuzun yaptığı itiraz sonucu serbest bırakıldı.

Direnişin hemen ardından gözaltına alınan Bölge Merkez Şube Başkanımız Cemal Aslan, 1 No'lu Şube Başkanımız Oğuz Kızıltan, 3 No'lu Şube Başkanımız Hasan Çağlar, EGO Şube Başkanımız Yusuf Bilen ile Fen İşleri İşyeri Temsilcilerimizden Abdullah Yılmaz ile Nurettin Delibalta'nın tutukluluk hâli devam ediyor. Serbest bırakılmaları için yapılan itiraz da reddedildi. Merkez Hukuk Büromuz tutuklu arkadaşlarımızın serbest bırakılması için gerekli girişimleri sürdürüyor.

Bu arada, aynı nedenle göz altına alınan Bank-Sen Ankara Merkez Temsilcisi Mehmet Tandoğan ile Petrol-İş Sendikası Petrol Ofisi işyeri Baştemsilcisi Şevket Dilekçi de gözaltında bulunuyor.

GENEL-İŞ EMEK SENİN GAZETENDİR
OKU OKUT
DAĞITIMINI YAP

SİLAHLANMAYA HAYIR

GENEL KURUL KARARLARI

KARAR NO: 6

DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİNİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ

Emperyalizmin şiddetlenen bunalımı ülkemize daha büyük oranda yansıyor. İşsizlik, hayat pahalılığı ve enflasyon gibi kapitalist düzenin hastalıkları, işçi sınıfı ve tüm emekçilerin yaşamını doğrudan etkilemekte, sömürünün yoğunlaşmasına ve yoksulluğun büyümesine yolaçmaktadır.

Türkiye Tekelci burjuvazisi, uluslararası emperyalist mali kuruluşların isteklerine uygun olarak tekellerin devlet üzerindeki egemenliğini pekiştirici önlemler almaya, çokuluslu şirketlerin yayılmasını daha da kolaylaştırmaya, yerli tekellerin kâr ve sömürüsünün önündeki tüm engelleri ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Bununla serbest piyasa ekonomisi kuralları egemen kılınacak, işçi sınıfı ve diğer emekçiler üzerindeki baskı ve sömürü alabildiğine yoğunlaşacaktır.

Demokrasiyi koruma, temel hak ve özgürlükleri genişletme mücadelesini sürdürme kararında olan işçi sınıfı ve emekçi halkımızın uzun ve acılı mücadeleler sonucu elde ettiği hak ve özgürlüklerinden hiçbirini çiğnetmeyeceği, eldeki mevziilerini koruyacağı ve yenilerini katarak güçlendireceği açık bir gerçektir. Çeşitli sorunları bulunmakla birlikte Türkiye devrimci ve demokratik güçleri emperyalizmin ve tekellerin, adım adım faşizmi yerleştirme girişimlerine dur diyebilecek güç ve yetenektedir.

Tekelci sermaye iktidarları, belirlenen planlarını gerçekleştirmek amacıyla hak ve özgürlüklerimizi işlemez hale getirmeyi, giderek tümüyle ortadan kaldırmayı, en başta işçi sınıfımızın ve emekçi halk kitlelerinin örgütlerini susturmayı planlamaktadırlar. Aldıkları ve alacakları tüm önlemler bu amaca yöneliktir.

Bu tesbitlerden hareketle Kongremiz:

1. AP'nin "azınlık" hükümeti tarafından yasallaştırılan son baskı önlemlerinin yürürlükten kaldırılması, temel hak ve Özgürlüklerimizi geliştirecek yerde kısıtlayan ya da tümüyle yokeden yeni girişimlere karşı çıkılması;

2. Anarşi ve terörü önleme gerekçesiyle ilan edilen, şimdiye kadarki uygulamalarıyla işçi sınıfı ve tüm emekçilerin demokratik haklarını baskı altında tutmanın bir aracı olarak görev yapan Sıkıyönetimin kaldırılmasını;

3. Türkiye İşçi Sınıfı ve tüm emekçilerin siyasal örgütlenmesini yasaklayan Türk Ceza Yasası'ndaki 141-142. maddeler ile tüm gerici baskı yasa ve hükümlerin yürürlükten kaldırılmasını;

4. Dünya İşçi Sınıfının BİRLİK-MÜCADELE VE DAYANIŞMA günü olan 1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI üzerindeki yasak ve engellemelerin kaldırılmasını bugünün bayram olarak yasallaşması;

5. Çalışma yaşamını düzenleyen yasa ve maddelerin çağın koşullarına uygun ve işçi sınıfı ile diğer çalışanlar yararına değiştirilerek, demokratikleştirilmesi amacıyla:

a) Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerin başında saydığı, mesleki ve sınıf örgütlerinin faaliyetlerini kısıtlayan, sınırlayan ve tehdit hükümleri taşıyan özel yasaların değiştirilerek, TOPLU SÖZLEŞME DÜZENİNE BAĞLI OLMAKSIZIN UYGULANABİLİR bir temele oturtulması için.

b) Genel grev, sempati grevi ve uyarı grevinin bir hak olarak yasalarda yeralması, bu tür yasaklama ve engellerin ortadan kaldırılması için,

c) Lokavtın yasalardan çıkarılması ve suç sayılması için;

d) İşçilerin istedikleri sendikayı serbestçe seçme hakkı olan, gizli oy ve açık sayım esasına dayanan REFERANDUM hakkının yasallaştırılması için;

e) Emeğini belli bir ücret karşılığında üretim aracı sahibine satan ve aldığı ücretle geçinme durumunda bulunan tüm emekçilerin birlikteliğini sağlamak, sınıf ve kitle sendikacılığı temeli üzerindeki örgütlenmelerini gerçekleştirmek için tüm çalışanlara grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakların tanınarak, işçi-memur ayırımının ortadan kaldırılması için,

f) Sendikaların her türlü denetimi kendi yetkili organları ve Genel Kurullarınca demokratik kurallara uygun bir biçimde yapılmaktadır. Buna karşılık bu erkin Çalışma Bakanlığı'na verilmek istenmesi, temelde sınıf ve kitle sendikalarının her türlü faaliyetlerinin kısıtlanması, siyasal iktidarların anti-demokratik uygulamalarına açık tutulmasını amaçlamaktadır. Bu girişimlerin önlenmesi için;

g) İşçi sınıfı ve tüm çalışanların üzerindeki sömürüyü daha da yoğunlaştırmak, sendikal hak ve özgürlükleri işlemez hale getirmek, ücretleri ve her türlü sendikal eylemi kapitalistlerin istediği düzeyde tutabilme amacıyla yasallaştırmaya çalışılan "Eşel Mobil"e ve işçinin bütün yaşamını feda ettiği ağır çalışmasının bir ölçüdeki karşılığı ve tek sosyal güvencesi olan kıdem tazminatlarının sınırlandırılmasına kesinlikle karşı çıkılarak, uygulama fırsatı verilmemesi için, Tüm gücüyle mücadele etmeye karar vermiştir.

Ankara temizlik işleri müdürlüğünde çalışan iki üyemiz emekli oldu

Ankara Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü'nde çalışan Sendikamız üyesi Osman Cihan ile Halil Köle, geçtiğimiz ay emekli oldular.

Genel-İş EMEK, Osman Cihan ve Halil Köle'ye, bundan sonraki yaşamlarında başarılar diler.

EMEK
ONBEŞ GÜNLÜK İŞÇİ GAZETESİ

Sahibi: Abdullah BAŞTÜRK, Genel Yönetmen: İsmail Hakkı ÖNAL, Sorumlu Yazışleri Müdürü: Hasan MERT, Yönetim: Süleyman Sırrı Sokak 2/4 Yenişehir-Ankara, Tel: 17 54 59- 17 52 67, Dizgi, Kamera, Montaj, Baskı: EM-AŞ Web Ofset Tesisleri Ulus-Ankara, Sayı: 366 Eden: 500 kuruş, Basım Tarihi: 11-9 1980

1 eylül dünya barış günü

barış mücadelesi yükseliyor

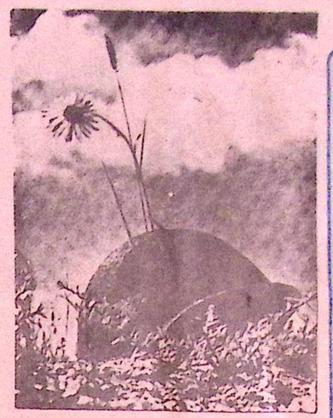

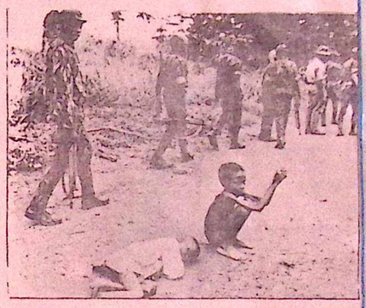

1 Eylül Dünya Barış Günü... Savaşın, sömürünün olmadığı bir dünya için, silahlanma yarışının durdurulması için, soğuk savaşın son bulması için, emeğin özgürlüğü için, başta işçi sınıfı olmak üzere, emekten yana tüm güçlerin mücadelesinde simgeleşen bir gün...

1 Eylül, ardından milyonlarca ölü ve sakat bırakan 2. Dünya Savaşının başlangıç günü. Ve savaşın kimlerin işine yaradığını, emperyalistlerin ve silah tekellerinin kasalarını doldurup. emekçi insanların yıkımını getirdiğini bilen tüm insanlar, bu tarihi, dünya barış günü olarak anıyorlar.

İşçi sınıfının baskı ve sömürüye karşı verdiği mücadelenin kopmaz bir parçası barış mücadelesi... Tüm dünyada, barış mücadelesinin önemi günden güne daha iyi anlaşılmakta. İşçi ve emekçilerden, bilim ve din adamlarına, sanatçılara, farklı siyasi görüşlerde kişilere dek uzanan büyük bir kitle, barış mücadelesine sahip çıkıyor. Türkiye işçi sınıfı da, barışın mücadele ile kazanılacağına inanıyor. Bu inançla sömürüye, baskıya, faşizme, emperyalizme, sömürgeciliğe, ırkçılığa, şövenizme, siyonizme karşı mücadele ile, barış mücadelesini bir arada yürütmekte kararlıdır.

II. Dünya savaşı Ağustos 1945'de Japonya'nın Hiroşima kentine atılan atom bombası ile 200.000 insanın ölümü, sayısız sakat, bir o kadar da yayılmış nükleer artıkla son buldu.

1945'den sonra uluslararası toplantılarda kitle halinde öldürülen silahların kaldırılması, sosyalist sistemce istendiği halde red edildi.

1949 yılında ABD emperyalizminin başını çektiği NATO kuruldu. 1950 yıllarındaki soğuk savaş döneminde, bombardıman uçakları, giderek de uzun menzilli füzeler gündeme geldi. Her silahlanma yarışı başlarken sosyalist sistem savaş istiyormuş gibi propogandalar yapılıyordu. Halbuki sadece Sovyetler Birliği'nde 2. Dünya Savaşında 20 milyon insan öldürüldü. Bu gerçeği görmek istemeyenler, yalanlarla ve belli silah tekellerinin yararına düzenlerinin çarklarını çevirip dururlar.

Birleşmiş Milletler raporlarına göre Hiroşima'ya atılan atom bombasının 1.300.000 katı kadar insanı öldürecek, silah ve insanlığı tehdit eden silahlanma yarışı vardır. Ayrıca tüm dünyadaki çocuklar da dahil, kişi başına 15 tonu bulan bomba mevcuttur.

II. Dünya Savaşından buyana silah tekellerinin körüklediği hızla yayılan (veba gibi) hastalık sonucunda ekonomik endüstriyel, kültürel ve gücü, kaynakları en iyi silahı yaratma yarışına girilmiştir. Yine II. Dünya Savaşından buyana harcanan kaynağın bilançosu 6 trilyon dolar ve 50 milyon insan gücüne dayalı asker, 400 bin bilim adamı silahlanma yarışında yerini almış durumdadır.

Emperyalizm dönemsel bunalımlarını atlatamadığında soğuk savaş çığırtkanlığını başlatır. Emperyalist silah tekellerinin tek kurtuluşu mazlum ulusları birbirine düşürerek silah satmaktır. Bu nedenle emperyalizm ya bölgesel savaşlar çıkartarak ya da soğuk savaş dönemlerini tezgahlıyarak, tüm ülkeleri şu ya da bu ölçüler içinde silahlanma yarışına sokmak istemektedir. Bir taraftan sosyalist sistemin gelişkinliği, diğer yandan hızla çoğalmakta olan ulusal kurtuluş hareketleri, gerek bölgemizde, gerekse dünya genelinde emperyalizme ağır darbeler vurmaktadır. Bu darbelerdir ki ABD

emperyalizmini ve onun bekçisi NATO'yu değişen dünyada, yerini alma çabasına itmektedir. İran olayları, Asya'da Afganistan olayları, NATO'nun güneydoğu kanadında CENTO'nun çökmesi, örgütün yerine METO'nun kurulması için çaba sarfedilmesi, Güney Afrika'daki bağımsızlık hareketleri için, baskı aracı olarak da SATO'nun oluşturulma cabası boşuna değildir.

KIZ ÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölüler.

Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.

Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
kâğıt gibi yanan çocuk

Çalıyorum kapınızı
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.

YORUM

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bilindiği gibi grev hakkı, Anayasamıza girmiş temel bir haktır. Anayasanın 47.maddesine göre, işçiler işverenlerle olan münasebetlerindeki iktisadi ve sosyal durumlarını korumak ve geliştirmek için toplu sözleşme ve grev haklarına sahiptir. Devlet, toplu sözleşme ve grev hakkını güvence altına almak ve uygulanabilmesine olanak sağlamakla görevlidir.

Anayasanın koyduğu ilke bu olmasına karşın, Hükümet temel bir hakkı açıktan açığa çiğnemekte, sudan bahanelerle grevleri ertelemektedir. Hükümet kuşkusuz grev ertelemeleri konusunda "kanuni kılıf" bulmakta da güçlük çekmiyor. Nitekim 275 sayılı Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Yasası'nın 21 inci maddesinde, bir grevin "memleket sağlığını" ve "milli güvenliği" bozucu olduğu gerekçesiyle Bakanlar Kurulunca ertelenebileceği yazılı.

Bu madde özünde anti-demokratik bir müdahale niteliğindedir. Ayrıca "milli güvenlik" veya "memleket sağlığı" gibi muğlak kavramlarla neyin kastedildiği belli değildir. İşçi düşmanı bir iktidarın elinde her tarafa sündürülebilecek lastikli kavramlardır. Çünkü, akla gelen bütün işkollarında her türlü grevi, milli güvenliği bozuyor diye ertelemek, memleket sağlığını tehlikeye düşürüyor diye durdurmak mümkündür. Nitekim Demirel iktidarı son 8 ay içinde yasa maddesini hep kötü yönde kullanmış, grev hakkını adeta yok etmiştir. Örneğin milli güvenlikle ya da memleket sağlığı ile gerçekte hiçbir ilişkisi bulunmayan otellerdeki grevleri ertelemiştir. Yine aynı şekilde iki yıldır devam eden Elbistan Belediyesindeki grevimizi, aradan çok uzun bir süre geçmesine rağmen durdurmuştur. İzmir ve Diyarbakır Belediyesi işyerlerinde uygulamaya koyduğumuz HAK GREVLERİ bile ertelenmiştir.

Demirel Hükümetinin 8 ayda ertelediği grev sayısı, hemen hemen 275 sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği günden beri, yani 17 yıllık süre içinde ertelenen grev sayısına yakındır. O kadar ki, 30 günlük 1 nci erteleme kararı, 41 grevi ve 97.744 işçiyi kapsamaktadır. İkinci kez geciktirme kararı alınan grev sayısı 25, işçi sayısı ise 76.800 dür. Bu erteleme kararından 8'i Danıştayca durdurulmuş, fakat Hükümet bunlardan 4 ünü yeniden ertelemiştir. Demirel iktidarı grev erteleme ile aklını öylesine bozmuştur ki, şaşkınlıktan, hiç hesapta olmayan grevler için bile kararname çıkarmakta, isim ve adresleri birbirine karıştırmaktadır.

Toplu sözleşme görüşmeleri Hükümet tarafından kasıtlı olarak sürüncemede bırakılan işçiler bir yana, eğer kapitalist bir ülkede 8 ay içinde 100 bin işçi doğrudan doğruya grev hakkından yoksun bırakılıyorsa, orada demokrasinin varlığından söz edilemez. Toplumsal ve siyasal rejimi bizimkinden tamamıyla farklı olan başka ülkelerde "yasa dışı" greve çıkan işçileri alkışlamak iki yüzlülüğünü gösterenler ve ülkelerin toplumsal düzenini karalamaya çalışanlar, öncelikle kendi gözlerindeki merteği görmelidirler.

Çünkü bilindiği gibi Türkiye'de genel grev, işkolu grevi, Dayanışma grevi, siyasi grev zaten yasaktır. Kamu görevlileri grev yapamaz, grevi desteklediğini söyleyemez. İşçiler, üretimden gelen güçlerini göstermek ve kendilerine yapılan haksızlığı protesto etmek üzere iş verimini düşürmek için topluca hareket edemez. Pekçok işçi ve işyeri için grev yasağı vardır. Ayrıca Yasanın 20'ci maddesinde sayılan çok çeşitli hallerde grev yapmak olanaksızdır. Bizde sadece işyeri düzeyinde grev kararı alınabilir. Ve bunun için de oldukça karmaşık bir prosedürü ikmal etmek zorunludur. Gerçekte Türkiye'deki grev hakkının son derece sınırlandırılmış olduğu açıktır. Böyle olmasına karşın, bir yandan da Hükümet yasal grevleri erteleyebilmekte, grev kırıcılığı yapabilmekte, kamuoyunda grevci işçilere kara çalabilmektedir.

İşte bu nedenlerden dolayı, Yasada yeraldığı şekliyle bile Grev Hakkına sahip çıkmak, Hükümetin keyfi erteleme kararlarına karşı mücadele etmek, yetersiz de olsa grev silahımızı büsbütün kaybetmemek, büyük önem taşımaktadır. Grev ertelemelerinin doğrudan doğruya biz işçilere yönelen bir saldırı olduğunu bilmeliyiz. Bütün Devlet ve toplum olanaklarını tekelci sermayeye peşkeş çeken bir siyasi kadronun karşısına, sınıf olarak topluca dikilmeliyiz. Çünkü ülkenin yönetimini elinde bulunduran egemen sınıflar, bize topluca saldırmaktadırlar. İşkolu farkı, sendika farkı, hatta Konfederasyon farkı gözetmeden, işçi sınıfımızın kazanılmış haklarını geri almaya, bu hakları kullanılamaz hale getirmeye çalışmaktadırlar. Asıl amaçları faşizmdir.

Şu halde faşizme karşı yürüttüğümüz genel mücadele içinde, grev ertelemelerine karşı da gerekli duyarlığı göstermeliyiz. Bu konuda Türkiye işçi sınıfının engeniş sendikal eylem birliğini sağlamalıyız. Çünkü faşizm sadece kitlelerin gücü ile dize getirilebilir ve faşizme karşı mücadele somut temellere dayanmak zorundadır.

genel-iş emek

ANKET

Anket Uygulanan İşçi Sayısı: 47

1) a. İşçilerin ve Eşlerinin Yaş Durumu:

Yaş	İşçi	%
20-25	13	27.7
26-35	21	44.6
36 +	13	27.7
Toplam	47	100.0

b. Eşlerinin Yaş Durumu

Yaş	Karısı	%
20-25	17	39.5
26-35	20	46.5
36 +	6	13.9
Toplam	43	100.0

Evli olanların toplama oranı % 91.5

c. Evlilerde Çocuk Sayısı:

Çocuksuz Aile	: 6	% 14.0
1 Çocuklu Aile	: 6	% 14.0
2 Çocuklu Aile	: 9	% 20.9
3 Çocuklu Aile	: 7	% 16.3
4 Çocuklu Aile	: 9	% 20.9
5 Çocuklu Aile	: 4	% 9.3
5 + Çocuklu Aile	: 2	% 4.6
		100.0

d. İşçinin Mezun Olduğu Okul

İlkokul Mezunu	37 İşçi	% 78.7
Ortaokul Mezunu	3 İşçi	% 6.4
Lise/Dengi	7 İşçi	% 14.9

e. Karısı Çalışan İşçi Sayısı: 2 % 4.7

f. Aile büyükleri ve kardeşleriyle oturan toplam 13 işçi bulunmaktadır. Bunlardan 9'u evli, 3'ü bekâr, 1'i de duldur. Buna göre işçilerin % 80.9'u çekirdek aile halinde yaşarken % 19.1'i büyük aile içinde yer almaktadır.

2. İşçilerin Babalarının Mesleğine Göre Durumları:

Babanın mesleği	İşçi Sayısı	%
İşçi	12	25.5
Memur	8	17.0
Çiftçi	21	44.7
Esnaf	5	10.6
Cevap yok	1	2.2
Toplam	47	100.0

3. İşçilerin Aldıkları Ücrete Göre Dağılımı:

Ücret tutarı	İşçi sayısı	%
7000-8000	15	31.9
8001-9000	13	27.7
9001-10000	15	31.9
10001 +	4	8.5
Toplam	47	100.0

4. İşçilerin Oturdukları Eve Kira Ödeyip Ödememe Durumu

Kira ödemeyen: 22	% 46.8
Kira ödeyen: 25	% 53.2

Ödenen kira miktarı	İşçi Sayısı	%
1000-2000	12	48
2001 +	10	40
Belli değil	3	12

5. İşçilerin Oturdukları Evlerin Oda Sayısı

Oda Sayısı	İşçi Sayısı	%
1-2	18	38.3
3	26	55.3
4+	3	6.4
Toplam	47	100.0

6. İşçilerin Evlerinde Sahip Oldukları Eşyalar

Eşya	İşçi Sayısı	%
Radyo	39	82.9
Televizyon	35	74.5
Ütü	43	91.5
Buzdolabı	39	82.9
Çamaşır Makinası	12	25.5
Elektrik Süpürgesi	9	19.2

7. Ücretli İşçilik Süresi

Süre (yıl)	İşçi Sayısı	%
-5	8	17.0
5-10	12	25.5
11-15	17	36.2
16+	10	21.3
Toplam	47	100.0

8. Sigortasız Çalışma Süresi

Süre (yıl)	İşçi Sayısı	%
-3	10	33.3
3-6	8	26.7
7 +	3	10.0
Belli değil	9	30.0
Toplam	30	100.0

Sigortasız çalışanların toplam çalışanlara oranı % 63.8

9. İşsiz Kalma Süresi

Süre (yıl)	İşçi Sayısı	%
-1	6	25.0
1-3	9	37.5
4+	2	12.5
Belli değil	7	29.2
Toplam	24	100.0

İşsiz kalanların toplam çalışanlara oranı: % 51.1

10. İşçinin Değiştirdiği İşyeri Sayısı

İşyeri Sayısı	İşçi Sayısı	%
1	4	10.0
2	13	32.5
3+	22	55.0
Belli değil	1	2.5
Toplam	40	100.0

İşyeri değiştirenlerin toplam çalışanlara oranı: % 85.1

11. Bu İşyerinde Çalışma Süresi

Süre (yıl)	İşçi Sayısı	%
-3	15	31.9
3-5	8	17.0
6-10	10	21.3
11+	14	29.8
Toplam	47	100.0

Anket için önsöz

Araştırma sendikal hareketin önemli kaynak çalışmalarındandır. Anket, soruşturma, istatistiki bilgiler çıkarma, inceleme vb. çalışmalar ARAŞTIRMA kapsamı içinde sayılabilir.

Ancak anket ve özellikle istatistik bilgiler varolan durumu tesbit işlemidir. ve fakat "durum" sürekli ve kaçınılmaz gelişim ve değişim içinde olduğundan anketler ve istatistiki bilgiler tespit edildiği an eskimiştir. O halde ancak sürekli olarak ve giderek bütünü kapsayan anket ve istatistik sonuçlarından doğru varsayımlar edinilebilinir.

Bir bütünü anlamak için, bütünü oluşturan parçanın analizi önemli bir yöntemdir. Ancak parçanın analizinden sonuç çıkarmaktan kaçınılmalıdır. Çünkü parça ve parçalardan sonuçlara varmak başlıbaşına bir uzmanlık işidir.

O halde anket ve istatistik sonuçları -bu aşamada- olduğu gibi iletmek doğru olacaktır.

Şimdi işçi arkadaşlarımız, "karşılaştırma bilginin en önemli araçlarından birisidir" ilkesine uygun olarak, sınırı belli bir işyerinde yapılan bu anketle, kendi durumlarını karşılaştırmalıdır. (Elbette istenen aynı anketi mümkünse yapmalarıdır.)

İşçi arkadaşlarımıza rakamlarla uğraşmak zor geliyor. Çoğu arkadaşımızın grafik ve rakamları çözme konusunda şikayetlerini duymuşuzdur. Oysa rakamlarla verilen bilgiler, aslında uzun uzun yazmamak için kısaltılmış bilgi iletme aracından başka bir şey değildir. (Örneğin: Ücretli işçilik süresi: 11-15, işçi sayısı: 17 %:36.2 rakamlandırması, şayet rakam kullanılmasaydı şöyle yazılacaktı: "işyerinde ücretli işçilik süresi onbir ila onbeş yıl olan onyedi işçi çalışmakta bu sayı ankete katılan işçilerin yüzde otuzaltı onda ikisini oluşturmaktadır.") Bu nedenle biraz dikkat ve çaba ile rakamların dili kısa sürede çözülebilir.

Sendikamızın Ankara 1. Şubeye bağlı Bakım ve Tamir Atölyesinde yapılan anketi yürüten ve sonuçlandıran DİSK Araştırma Enstitüsü sorumlu ve uzmanlarına teşekkür ederiz.

GENEL-İŞ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA BÜROSU

12. Sendikalı Çalışma Süresi

Süre (yıl)	İşçi Sayısı	%
-3	11	23.4
3-5	9	19.2
6-10	14	29.8
11+	13	27.7
Toplam	47	100.0

13. Katıldığı Grev Sayısı

Grev Sayısı	İşçi Sayısı	%
1	16	34.0
2	8	17.0
3	13	27.6
Katılmayan	10	21.3
Toplam	47	100.0

Not: Bu soruda grev ve direniş ayrımı yapılmadığından, anketi cevaplayan kimi işçiler katıldıkları direnişleri grev olarak söylemiş, kimisi de söylememiştir.

14. Yıllık İzinde Çalışma Veya Dinlenme Durumu

Çalışıyor	: % 66.0	31 kişi
Dinleniyor	: % 31.9	15
Belli değil	: % 2.1,	1

15. Günlük Gazete Okuma Durumu

Okuma sıklığı	İşçi Sayısı	%
Hergün	14	29.8
Bazen	29	61.7
Hiç	3	6.4
Belli değil	1	2.1
Toplam	47	100.0

16. Haberleri Dinleme Durumu

Hergün	30	% 63.8
Bazen	14	% 29.8
Hiç	3	% 06.4
Toplam	47	% 100

17. DİSK Dergisi Okuyor mu?

Herzaman	15	% 32.0
Bazen	22	% 46.8
Hiç	9	% 19.1
Cevap yok	1	% 2.1
Toplam	47	% 100

18. Sendika Gazetesi Okuyor mu?

Herzaman	22	% 46.8
Bazen	24	% 51.1
Hiç	0	% 0
Cevap yok	1	% 2.1
Toplam	47	% 100

19. Sendika Toplantılarına Katılıyor mu?

Herzaman	13	% 27.7
Bazen	26	% 55.3
Hiç	8	% 17.0
Toplam	47	% 100

20. Seçimlerde Oy Verdi mi?

Evet	38	% 80.9
Hayır	7	% 14.9
Cevap yok	2	% 04.2
Toplam	47	% 100

21. Köyden Kaç Yıl Önce Gelmiş?

-10	6	% 15
10-20	22	% 55
20+	12	% 30
Toplam	40	% 100

ŞEHİR KÖKENLİ: 7
TOPLAM ORANI: % 14.9

22. Köyle İlişkisi Olup Olmadığı

Köyle ilişkisi var	29	% 61.7
Köyle ilişkisi yok	18	% 38.3
Toplam	47	% 100.0

23. Köyle İlişkinin Biçimi

Köyde toprağı var	3	% 10.3
Akrabaları köyde	22	% 75.9
Ailesi köyde	1	% 3.4
Köye para gönderiyor	14	% 48.3
Köyden erzak geliyor	2	% 6.9

İşçilerin Yaşlarına Göre Eğitim Durumları

Yaş	İlkokul	Me. %	Ort.	Me %	Lise ve Den	
20-25	9	69.2	---	.....	4	30.8
26-35	17	80.9	3	14.3	1	4.8
36+	11	84.6	---	.....	2	15.4
Toplam	37	.....	3	.....	7	.....

Lise ve dengi okul mezunu olma oranı 20-25 yaş arasındaki işçilerde en yüksek olup % 30.8'dir. Bu oran daha ileri yaş gruplarında giderek düşmektedir. Yine ileri yaş gruplarında, sadece ilkokul tahsili görüş olanların oranı, 20-25 yaş grubundakilerden daha yüksek olmaktadır. İlkokul mezunları içinde, 20-25 yaş grubunun oranı % 24.3, 26-35 yaş grubunun oranı % 45.9, 36 + yaş grubunun oranı % 29.7'dir.

Ücretli İşçilik Süresi/ İşyeri Değiştirme

Ücretli İşç. Süresi	0	1	2	Cevap 3+	Yok	Top
-5	1	1	3	2	1	8
6-10	1	....	5	6	..	12
11+	5	3	5	14	..	27
Toplam	7	4	13	22	1	47

İşyerinde çalışanların büyük bir kısmı (%83) en az bir işyeri değiştirmiştir.

5 yıl ve daha az süre işçilik yapanlarda bu oran % 75'tir. İşçilik süresi 6-10 yıl olanlarda % 92, 10 yıldan fazla olanlarda ise % 81.5'dir. İşçilik süresi arttıkça, işyeri değiştirenlerin sayısının arttığı görülmektedir.

2 veya daha fazla işyeri değiştirenlerin oranı tüm işçiler için % 74.5'dir. 11 yıl ve daha fazla işçilik yapanlarda bu oran % 70'dir.

Bu İşyerinde Çalışma Süresi/ Sendikalı Çalışma Süresi

Çalışma Sü.	-2	3-5	6-10	11+	Toplam
-2	11	2	2	....	15
3-5	...	7	1	1	9
6-10	...	..	7	1	8
11+	...	..	...	15	15
Toplam	11	9	10	17	47

Bu işyerinde çalışan işçilerin % 85'i bu işyerinde çalışmaya başladıktan sonra sendikalaşmıştır. Bu işyerinde çalışmaya başlamadan evvel sendikalaşmış işçi sayısı örnekte 7 kişi olup, ancak % 15 oranındadır.

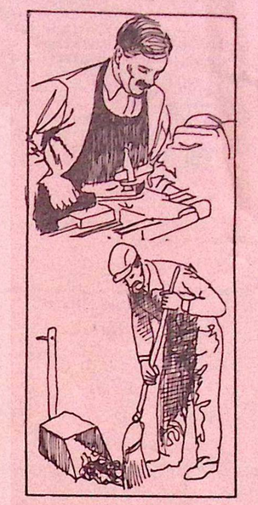

Ücret/Evde Bulunan Eşya

Ücret	Radyo %	TV %	Ütü %	B. Dolabı %	Ç. Maki. %	E. Süp. %
7000-8000 (15)	10 66.7	10 66.7	12 80.0	11 73.3	2 13.3	1 6.7
8001-9000 (13)	10 76.9	8 61.5	12 92.3	9 69.2	2 15.4	2 15.4
9001-10000 (15)	15 100.0	13 86.7	15 100.0	15 100.0	7 46.7	5 33.3
10001+ (4)	4 100.0	4 100.0	4 100.0	4 100.0	1 25.0	1 25.0

Tablodan, radyo, televizyon, ütü ve buzdolabının yaygın biçimde kullanıldığı ve gelir düzeyi yükseldikçe, bunların sahipliğinin % 100'e kadar vardığı görülüyor. Çamaşır makinesi ve elektrik süpürgesi sahipliğinin de gelir düzeyiyle bağlantılı olarak arttığını görüyoruz. Özellikle 9001-10000 TL. ücret grubunda, çamaşır makinesi sahipliğinin % 46.7, elektrik süpürgesi sahipliğinin % 33.3 oranlarında olduğunu belirtmekte yarar var.

Taplodan ortaya çıkan bir diğer ilginç nokta, TV ve radyonun yaygın kullanımına karşılık 7000-8000 ücret grubundaki işçilerin % 33.3'ünün 8001-9000 ücret grubundakilerin % 38.5'inin TV sahibi olmaması

Ücret-Kira İlişkisi

Ücret Miktarı	Kira ödemeyen	%	1000-2000 kira ödeyen	%	2001+	%	Belli Değil	%	%
7000-8000	7	46.7	4	50.0	3	37.5	1	12.5	53.3
8001-9000	5	38.5	4	50.0	3	37.5	1	12.5	61.5
9001-10000	9	60.0	2	33.3	3	50.0	1	16.7	40.0
10000+	1	25.0	2	66.7	1	33.3	...		75.0
Toplam	22		12		10		3		

7000-8000 TL. ücret grubundaki işçilerin % 53.3'ünün kiracı olduğunu ve % 50'sinin 1000-2000 TL. kira grubunda bulunduğunu görüyoruz. 8001-9000 TL. ücret grubundaki işçiler arasında kiracılık oranı daha yüksek (% 61.5). Bu gruptaki işçilerin yine % 50'si 1000-2000 TL. arasında kira ödüyor. 9001-10000 TL. ücret grubundaki işçilerde, kiracılık oranının % 40'a düştüğünü görüyoruz. Gelir düzeyi yükseldikçe, konut (gecekondu) edinme eğiliminin arttığını söyleyebiliriz. Yine bu grupta, kira ödeyenlerin % 50'si 2000 ve daha fazla kira ödüyor. Gelir arttıkça, ödenen kira da artıyor.

Oda Sayısı/Çocuk Sayısı

	Çocuk Sayısı											
Oda Say.	1	%	2	%	3	%	4	%	5	%	6	% Toplam %
1-2 oda	3	23.1	4	30.8	2	15.4	3	23.1	1		1	7.7 13 100.0
3 Oda	2	9.5	5	23.8	5	23.8	4	19.0		19.0	1	4.8 21 100.0
4+ oda	1	33.3	---				2	66.7				3 100.0
	---		---		---		---		---		---	
	6		7		7		9		1		2	47

1-2 odalı evlerde oturan evli ve çocuklu işçilerin % 46'sının 3 veya daha fazla çocuğu bulunmaktadır. 3 odalı evlerde oturanlarda ise bu oran % 66.6'ya çıkmaktadır.

Günlük Gazete Okuyor mu?/Sendika Gazetesi Okuyor mu?

Günlük Gazete Okuyor mu	Her zaman	Bazen	Hiç	Cevap Yok	Topl
Hergün	7	7	---	---	14
Bazen	12	17	---	---	29
Hiç	3	---	---	---	3
Cevap Yok	---	---	---	1	1
Toplam	22	24	0	1	47

İşçiler arasında sendika gazetesini okuma oranı daha yüksektir. Hergün gazete okuyan 14 işçi olmasına karşın 22 işçi her zaman sendika gazetesini okumaktadır. Hergün gazete ve her zaman sendika gazetesi okuyan sadece 7 kişidir ve toplam içinde % 15 oranındadır. Günlük gazeteyi de, sendika gazetesini de bazen okuyanlar, toplam içinde en büyük paya sahip olup % 36.2'dir.

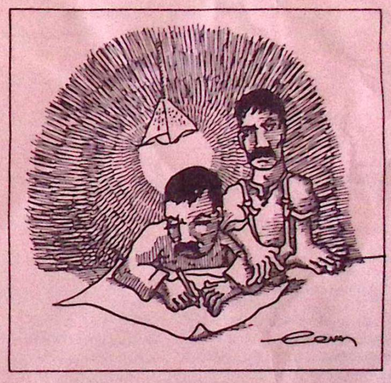

Günlük Gazete Okuyor mu / Haberleri İzliyor mu?

	Haberleri İzleme			
Gazete Okuma	Hergün	Bazen	Hiç	Toplam
Hergün	12	2	---	14
Bazen	15	11	3	29
Hiç	3	---	---	3
Cevap yok	---	1	---	1
Toplam	30	14	3	47

Hergün gazete okuyup haberleri dinleyenlerin oranı % 25.5. Bazen gazete okuyanların % 51.7'si hergün haberleri izliyor. Hiç gazete okumayanların ise tümü haberleri izliyor. Hiç haberleri dinlemeyenler bazen gazete okuyor.

Sonuç olarak işçiler genel olarak toplumsal gelişmelerle ilgililer diyebiliriz.

Köyden Gelme Süresi/Köyle İlişkisi

Köyden kaç yıl önce gelmiş	Köyle İlişkisi Var Mı? Yok	Var	Cevap Yok	Toplam
-10	5	---	---	5
11-20	10	12	---	22
21+	5	5	2	12
Cevap Yok	---	1	---	1
Toplam	15	23	2	40

Bu işyerinde alınan örnekte köy kökenli işçilerin oranı % 85'dir. Köyle ilişkisini hâlâ devam ettirenler, köyden göçenlerin % 57.5'i kadardır. 21 yıl veya daha fazla zaman önce köyden göçenler de bile köyle ilişki sürdürülmektedir. Bunların oranı % 42 kadardır. Köyden 11-20 yıl önce gelenler arasında köyle ilişkisini sürdürenlerin oranı ise % 54.5'dir.

EĞİTİM

TOPLUMSAL DÜZEN, ÜCRET VE EMEK

8

Çizen / Oktay EKİNCİ

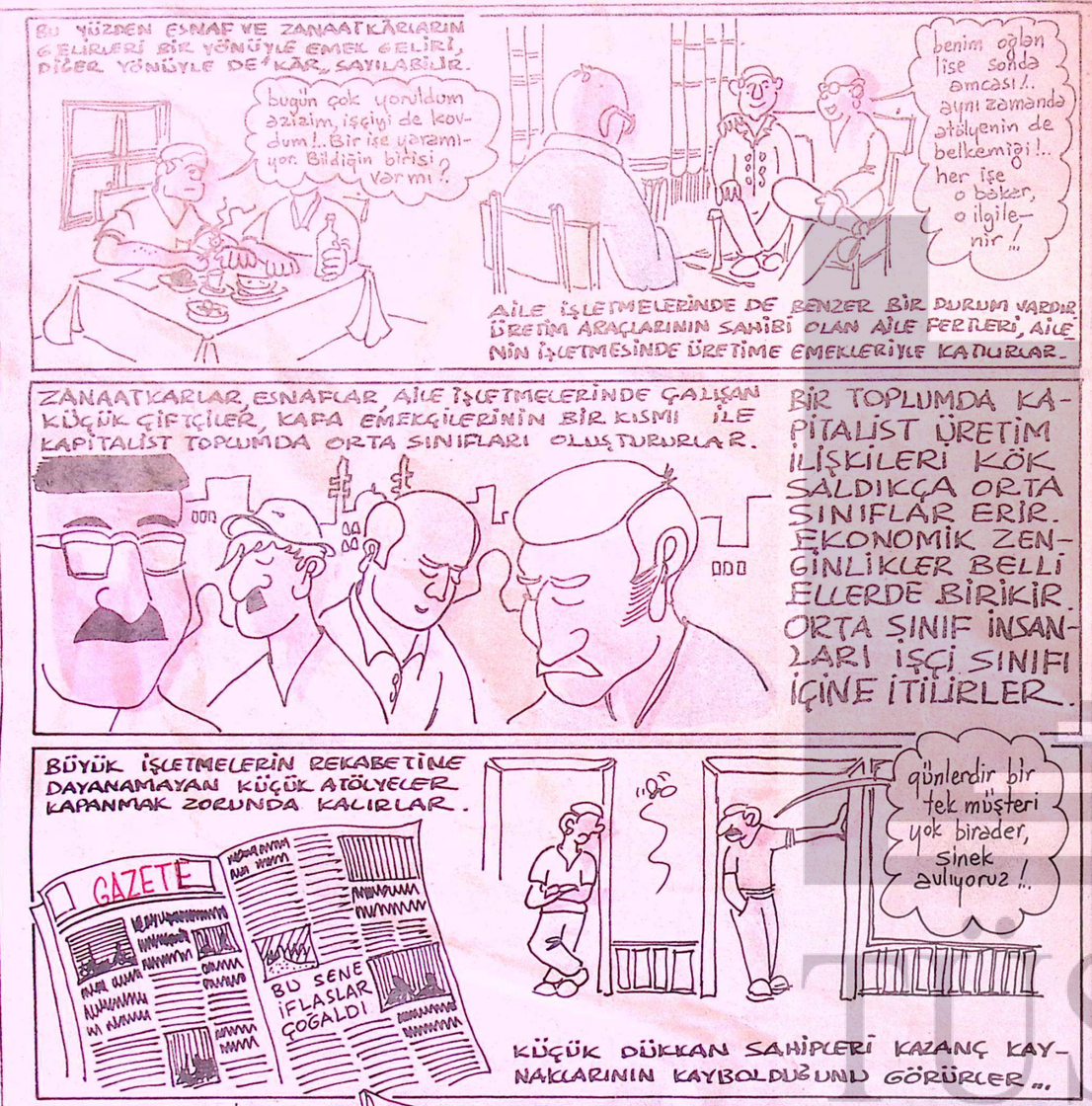

AVCILAR BELEDİYE İŞÇİLERİ EMAŞ GREVİNİ ZİYARET ETTİ.

Ülkemizde, açlık, baskı ve zulüm gitgide dayanılmaz hale gelirken, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın, daha insanca yaşayabilmek için verdiği mücadele de yükseliyor. İşçi sınıfımız, grev boylarında, sömürüyü sınırlandırma mücadelesi veriyor. Sınıf kardeşleriyle dayanışmanını somut örneklerini gösteriyor...

İstanbul Avcılar Belediyesinde çalışan sendikamız üyesi işçiler, geçtiğimiz günlerde, kendi yörelerindeki EMAŞ grevini ziyaret ettiler. İşyeri Baştemsilcimiz İsmail Saritepe grev ziyaretini, gazetemize şöyle anlatıyor:

"EMAŞ, Avcılar'da emaye ve döküm üretimi yapan bir fabrika. 166 emekçi, 6 aya yaklaşan bir süredir, açlığa, soğuğa, sıcağa, yokluğa karşı grevde mücadele ediyor. Sendikamız üyesi, Avcılar Belediye işçileri, kendi semtlerinde süren bir mücadeleye destek olmak için kampanya açtılar. İlk defasında 31 bin, ikinci defasında 180 bin lira tutarında gıda maddesi götürdüler.

Yürüdüler kardeşlerini yalnız bırakmamak için,

Yürüdüler saflarını sıklaştırarak

Biliyorlar ki, emekçilerin mücadelesi onladır.

Ve tek tek kurtulmamız mümkün değildir.

Pankartlarını açtılar. Sıra sıra oldular. Genel-İş'in yiğit üyeleri geliyor..

Haykırdılar: Biz ateşten, sudan, demirden doğduk. kana susamış faşistlere yedirtmeyiz kardeşlerimizi.

Ve karar verdiler:

Kollarımızın uzandığı ölçüler içinde, işyeri-işkolu-sendika ayrımı yapmaksızın, sınıf kardeşlerimizin yanında olacağız."

EGO otobüs şoförleri: "Ankara halkının bizden, bizim de onlardan korkumuz yoktur"

Günaydın gazetesinin 26.8.1980 tarihli baskısında, EGO otobüs şoförleri hakkında bir haber yayınlandı. Haberde, otobüs şoförlerinin, Ankara halkına korku saldığı ve can güvenliklerini tehdit ettiği yazılıyordu. Bu haber üzerine, EGO da çalışan, sendikamız üyesi otobüs şoförleri gazetemize bir açıklama yaptılar. Açıklama şöyle:

"Günaydın gazetesinde, EGO otobüs şoförlerine atfen, onur kırıcı ve uydurma bir haber yayınlanmıştır. Haberin içeriği "Otobüs şoförlerinin halka korku saçtığı" biçimindedir. Haberin yanında, 2 yıl önce, rot çıkması ile kaza yapmış bir otobüs resmi ve acemi ilkel bir karikatür yer almaktadır. Bunun yanısıra, ismi belirtilmeyen ve "ilgililer" diyesözü edilen kişiler, "kalifiye şöförümüz yok" diyerek, haberi doğrular şekilde açıklama yapmışlardır.

Biz diyoruz ki:

Hızla artan başkent nüfusu, çarpık kentleşme, iş ve oturma alanlarının dağınıklığı, ulaşımın başlıca sorunudur ve bu sorunun çözümü, "kitle ulaştırmacılığından" geçer.

Ankara'da bugün, bir tek şöför ve dört tekerlekle boş gezen binlerce özel oto halka korku salmıyorda, hayatı yaratan, işçileri, memurları, bütün olnaksızlıklara karşı, iş yerlerine götürüp getiren otobüs emekçileri mi korku salıyor?...

Burjuvaların ve bebelerinin, müzikli kornalı, 8 silindirli sürat arabaları korku salmıyor da, sabahın erken saatinden, gece yarısına kadar, halkı ile iç içe ve yalnız kendi vardiyasında 2 bin 2 bin 500 yolcu taşıyan, emeğini satanlar mı korku salıyor?...

Bu soruları çoğaltmak mümkün. Kasıtlı haber yayınlayanlar, ilgililerden istatistikleri alıp incelesinler. EGO tarihinde, 700 araçla ulaşım sağlamak rekordur.

700 otobüs ve 1400 şöförle, bir ay içinde kent içinde meydana gelen kazalar yok denecek kadar azdır. Ve EGO şöförleri için "kalifiye değil" diyenler, sınavlarda, en az 5 yıllık ağır vasıta ehliyetinin arandığını sanırız bilmiyorlar. Ama biz hizmet üreten otobüs emekçileri, kime hizmet götürdüğümüzü, ve taşıdığımız halkın niteliğini, yapısını iyi biliyoruz.

Bu haberi yazdıran, doğrulayan ve yayınlayan kişilerin otobüse binmediklerini de biliyoruz.

Renkli gazete, otobüs şöförlerinin "Ankara halkına korku saçtığını" üzerine basa basa söylerken, "şöförler kalifiye değil" diyerek, bu savını doğrulamaya çalışıyor.

Yalnız, DİSK Genel-İş üyesi, biz otobüs emekçileri biliyoruz ki, onlar, şimdiye değin tek bir vücut halinde katıldığımız 1 Mayıslar, 20 Mart Faşizme İhtar Eylemleri, Demokrasi mitingleri, Kemal Türkler'in anısına saygı duruşu hak direnişleri ve tüm eylemlerde gösterdiğimiz çelik disiplin, birlik ve güçten korkmaktadırlar.

Yoksa, taşıdığımız Ankara halkının bizden, bizim de Ankara halkından bir korkumuz yoktur.

EGO Otobüs Şöförleri adına
Abbas KILIÇ

GREVLER YAYGINLAŞIYOR

(Bastarafı 1.sayfada)

İşte Demirel Hükümetinin politikası bu.

Patronlar bu politikadan güç ve ilham alarak, işçi istemleri konusunda sürekli direniyorlar.

Haklı Ücret taleplerimiz karşılanmıyor.

İş güvencesi kabul edilmiyor.

Çalışma koşullarının iyileştirilmesi konusundaki isteklerimiz uyutuluyor. Kısacası parababaları, Hükümetin de desteğiyle bizi teslim olmaya çağırıyor.

Fakat teslim olmak aç kalmak demektir.

Bugün grev boylarında birleşmeyen işçi, geleceğini kendi elleriyle yıkıyor demektir.

Bunu bilen 70 bin işçi, mücadeleyi kararlılıkla sürdürmektedir. İşçi sınıfı Anayasal Grev Hakkını sımsıkı koruyor. Grev silahını en etkin şekilde kullanmasını öğreniyor. Sınıfsal birlik ve dayanışmanın coşkusunu yaşıyor.

Grevde olmayan işçilerin görevi, grevdeki sınıf kardeşlerine destek olmak, onlarla dayanışma içinde bulunmak ve yürüttükleri haklı mücadeleyi halkımıza anlatmaktır. Kardeş sendikalar bu amaçla çeşitli toplantılar düzenlemektedir. Ayrıca Konfederasyonumuz DİSK, grevlerin başarıyla sonuçlanması için merkezi düzeyde yoğun çaba harcamaktadır. Grevlerin gerektirdiği mali ve idari önlemleri koordineli biçimde yürütmektedir.

DİSK'in yönlendiriciliği, kardeş sendikaların örgütlü çabası ve işçi sınıfımızın kararlılığı karşısında sermaye sınıfı mutlaka hizaya getirilecektir. Mücadeleyi biz kazanacağız. Çünkü haklıyız.

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

(Bastarafı 11.sayfada)

Ülkemizin jeopolitik yapısını iyi bilen emperyalizm seçilen ekonomik yapının gereği bizleri her gün biraz daha batıya sokmaktadır. Bir yandan Dünya Bankası, IMF'lerle ekonomimizi denetim altına alırken, diğer yandan da bu denetimin doğal baskısı olarak, egemenlik haklarımıza, bağımsızlığımıza NATO'larla METO'larla el atmaktadır. Ülkemiz 3 yıllığına savunma için işbirliği anlaşması imzalanarak yeni bir kölelik boyunduruğu altına sokulmuştur.

Ülkemizde ABD ve NATO'nun 61 üssü bulunmaktadır. Bu üstlerde 19125 asker ve personel bulunmaktadır. Ülkemizin 35.000 km2'si üstlerle, fiili olarak işgal edilmiştir. Bu üstlerin ülkemize yararlarını! görelim;

1958'de Lübnan iç savaşına müdahale eden uçaklar bizim ülkemizdeki üstlerden kalkmıştır. 1960'da Sovyetler Birliğine düşen U-2 Casus uçağı, bizim ülkemizden üslerden kalmıştır. 1970 yılında Kral Hüseyin'in tahtını koruyan uçaklar bizim ülkemizdeki üslerden kalkmıştır. Ve son olarak da İran'a yapılan müdahale ayrıca ekonomik yararlarımı görelim:

1952 yılında silahlanma için % 10 harcama yapan ülkemiz 1979 da % 100 harcama yapmaktadır. Ülkemizin askersel harcamaları ulusal bütçenin % 20-24'ü arasındadır. Ülkemizde halen 674 bin kişi silah altındadır.

Savaş, kapsadığı ülkelerin bağımsızlığına, egemenlik haklarına, iyi komşuluk ilişkilerine sonuç olarakta savaşın yükünü çeken işçi ve emekçi kesimlerin aşına, ekmeğine, hak ve özgürlüklerine ağır bir darbedir. İnsanlık milyarlarca dolarlık kaynak harcayıp silahlanacağına, dünyada milyonlarca çocuğa, eğitilmemiş milyonlarca insana, sağlık açlıktan ölen ve insanca yaşamadan uzak milyonlarca insana hizmet götürülmelidir.

Bu yıl, Dünya Barış Konseyi, "Barış İçin Halkların Dünya Parlamentosu"nu toplayacak. 23 Eylül-27 Eylül tarihleri arasında toplanacak Parlamento, çalışmalarını Sofya'da sürdürecek. Bu Dünya Parlamentosu Dünya Barış Konseyi'nin kuruluşundan buyana geçen otuz yılda düzenlediği en önemli ve anlamlı kongre olacak.

Dünya Barış Konseyi Başkanı Romes Candra konuyla ilgili olarak bir açıklama yaptı. Candra açıklamasında özetle şöyle diyordu:

"Dünya Barış Konseyi bu Dünya Parlamentosuna siyasal partiler, sendikalar ve diğer kitle örgütlerini barış hareketlerini, dini, toplumsal ve kültürel kuruluşların temsilcilerini-detant ve barıştan yana olan herkesi, tehlikeli silah yığılmına ve soğuk savaş atmosferini geri getirme çabalarına, çatışmaya karşı olan herkesi davet etmektedir.

70'li yıllar barış ve ulusal bağımsızlık doğrultusunda büyük zaferler onyılı olmuştur. Bu on yıl çok yerinde olarak detant onyılı olarak tanımlanmıştır. Emperyalist güçler 70'lerde uğradıkları yenilgileri bir türlü içlerine sindirememişlerdir. Önümüzdeki 10 yılda, yetmişlerde, başlatılan tüm gelişmeleri tersine çevirmek arayışı içindedirler. Detant'ı yok etme arayışı içinde ve savaşla barış arasındaki sınırda son derece dehşet verici oyunlar tezgahlama çabası içindedirler.

Uluslararası durumun vahametini anlayanların-diğer konulardaki fikir ayrılıkları ne olursa olsun seksenlerin barış zaferlerini yeni yücelikere taşıtma çığ gibi büyüyen silah yığılmına son verme detant girişimlerinin bütünleşmesini sağlama doğrultusunda çabalarını birleştirmeleri hayati önem taşımaktadır.

Barış İçin Halkların Dünya Parlamentosu insanlığın büyük çoğunluğunun temsilcilerini bir araya getirecektir. Dünya Halkları savaş kışkırtıcılarını yenilgiye uğratacak güçtedir.

Bu yıl tüm ülkelerde, için andiçecekler.

fasizmi-

"bir eylül dünya barış günü"

EMEK